

ZrNjE

iz Cerkevňaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ŠTEVILKA 69, 23. DECEMBER 2021

IZ VSEBINE

Proračun v glavnem za naložbe in socialo	2
Projekti za razvoj	11
Dogajanja - iz jeseni v zimo	14
Iz organizacij in društev	17
Iz šole in vrta	25
Med ljudmi	30
Za smeh	39

**Se je zavrtelo in obrnilo in prihaja
z novo letnico. Naj bo 2022 zdravo, zadovoljno in uspešno
in – bolj sproščeno!**

Veseli božič in ponosen dan samostojnosti in enotnosti!

Organi občine, društev in organizacij in uredništvo Zrnja

COVID-19 V OSREDNJIH SLOVENSKIH GORICAH

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) je v Sloveniji od začetka epidemije covida-19 do 11. decembra letos za to boleznijo obolelo 440.633 oseb. Zaradi omenjene bolezni jih je v Sloveniji v tem obdobju umrlo 5.810, od tega je bilo 2.229 stanovalcev v domovih za starejše.

V zadnjih tednih se je tudi število okuženih z novim koronavirusom v občinah v osrednjih Slovenskih goricah povečalo. V Občini Benedikt so od začetka pandemije do 12. decembra letos zabeležili 517 okuženih, v Občini Cerkevjak 429, v Občini Lenart 2020, v Občini Sveta Ana 563, v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah 503 in v Občini Sveta Trojica 462 okuženih.

V Sloveniji so potrdili tudi okužbe z novo različico koronavirusa omikron. Izražena je utemeljena bojazen, da bi lahko to pomenilo nov val okužb.

Zato strokovnjaki vsem priporočajo, da se proti covidu cepijo, tudi s pozitivnim odmerkom, če za to nimajo zdravstvenih ali kakšnih drugih zadržkov, da v zaprtih prostorih uporabljajo obrazne maske, da si redno umivajo roke in da v medsebojnih stikih ohranjajo distanco.

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje opozarjajo tudi na nevarnost gripe, ki se je podobno kot vsako zimo začela pojavljati tudi letos, vendar se njena sezona še ni prav začela. Tudi proti gripi se je že mogoče cepiti.

T. K.

ODKLANJANJE CEPLJENJA NAS LAHKO SKRBI

V želji po precepljenosti prebivalstva proti covidu-19 skoraj po celotni Sloveniji prihajajo mobilne cepilne ekipe tudi v manjše kraje in občine. Od letošnjega poletja vsake tri tedne tudi v Cerkevjak, kjer cepljenje opravlja ekipa Zdravstvenega doma Lenart. Čeprav je na vsakokratno cepljenje kar soliden odziv, pa tudi v Cerkevjak kot na ravni države s precepljenostjo občanov ne moremo biti zadovoljni. Med tistimi, ki so se v sredo, 8. decembra prišli cepiti, jih je bilo veliko tistih, ki so prišli po pozitivnem odmerku.

Od 13. decembra je ob ponedeljkih in četrtek od 8.30 do 10.30 ure v cerkevjaški ambulanti možno brezplačno testiranje s hitrimi antigenski testi.

F. B.

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE CERKEVJAK MARJANOM ŽMAVCEM

GLAVNINA PRORAČUNA BO ZA INVESTICIJE IN SOCIALNE TRANSFERJE

Vsak čas bo dve leti, odkar se je najprej na Kitajskem in nato po vsem svetu, tudi pri nas, pojavil novi koronavirus. Od takrat do danes je v Sloveniji zaradi bolezni covid-19, ki jo povzroča, umrlo že več kot 5.500 ljudi. Zato se tudi v tokratnem intervjuju z županom Občine Cerkevjak Marjanom Žmavcem vprašanjem o epidemiji nismo mogli izogniti, čeprav smo se pogovorov o njej na neki način že naveličali. Pred koncem leta pa smo ga povprašali tudi, kako je občina v teh covid časih uspela uresničevati svoje naloge in svoj program ter kakšne načrte imajo na občini za leto 2022.

Očitno bomo tudi v leto 2022 vstopili v znamenju epidemije covida 19, ki je pred nepolnima dvema letoma močno spremenila naš običajni način življenja.

Res je. Tako vsaj kažejo napovedi epidemiologov. Upajmo, da bo epidemija koronavirusa vsaj v naslednjem letu počasi izzzvenela in se tudi končala.

Kdo bi si pred dvema letoma, ko smo vstopili v leto 2020, mislil, da se bodo morali otroci v osnovni šoli testirati na prisotnost virusa?

Takrat je to bilo zares nepredstavljivo. Res živimo v časih, za katere si nikoli nismo mislili, da bodo prišli. Danes pa je to, da se otroci v šoli testirajo, smiselno in koristno. Nekaj otrok je bilo okuženih z virusom. Če tega ne bi vedeli, bi lahko okužili še veliko drugih otrok in preko njih tudi njihove družinske člane. Potem bi se bolezen covid-19 na območju občine Cer-

kvenjak še bolj razširila, kot se že je. Od začetka epidemije se je v naši občini, kjer živi 2176 občanov in občanov, z novim koronavirusom okužilo že več kot 420 ljudi.

Torej ljudem svetujete previdnost?

Seveda. Kot pravijo strokovnjaki, je najboljša zaščita cepljenje. Tistim, ki niso cepljeni, pa svetujemo testiranje. Eni in drugi pa morajo, da ne bi okužili sebe in drugih, držati distanco ter v zaprtih prostorih nositi maske. Manj tveganih stikov pomeni tudi manj možnosti za širjenje okužb.

Naši občani in občanke se lahko cepijo tudi v Cerkevjak, kamor prihaja mobilna ekipa Zdravstvenega doma iz Lenarta. V zadnjem času je na cepljenju v občini kar dober obisk, kajti niti obisk zdravnika ni možen brez enega izmed pogojev PCT.

Kako pa je s tistimi, ki hodijo na delo v Avstrijo? Imajo kakšne težave?

Doslej jih niso imeli. Eni se testirajo tam, drugi pa tu pri nas, precej pa jih je že cepljenih. O kakšnih težavah doslej niso poročali. Videli pa bomo, kako bo po prvem februarju naslednje leto, ko bo v Avstriji cepljenje postalo obvezno.

Kako pa ravnate na občini? Vam je pri svojih aktivnostih uspelo zmanjšati število stikov med občanami in občani?

Vsekakor. Zadnja prireditev, ki smo jo letos izvedli, je bila trgategv Johanezove trte. Tudi to prireditev smo izvedli ob

strogem spoštovanju ukrepov za zajezitev širjenja novega koronavirusa in seveda na prostem. Kulturno društvo Cerkevnik, Turistično informativni center Cerkevnik in Društvo za obujanje kulture Vincar so nameravali pred prazniki organizirati še božično-novoletni sejem, vendar so zaradi najnovejših vladnih ukrepov od svoje namere odstopili in sejma niso organizirali. V času sejma naj bi pred občino Božiček obdaroval predšolske otroke in prvošolčke, vendar je tudi občina iz istega razloga od te namere odstopila. Božiček je otroke sicer obdaroval, vendar na drugi način in ne na javni prireditvi, na kateri bi se zbrali vsi otroci, njihovi starši in drugi obiskovalci.

V prostorih občine pa seveda v času uradnih ur in tudi sicer strogo upoštevamo priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje in vladne ukrepe.

Marjan Žmavc: Občina si prizadeva, da bi v Cerkevniku dobili tudi program zobozdravstva. Potem bomo imeli v domači občini zdravniška družinske medicine, zobozdravnika in lekarno.

Kljub vsemu pa je v Cerkevniku predpraznično vzdušje?

Za to so poskrbeli tudi članice in člani Turističnega društva Cerkevnik, ki so tako kot vsako leto tudi letos kraj okrasili z adventnim vencem, postavili pa so tudi jaslice. Občina pa je poskrbela za novoletne okraske oziroma lučke v središču kraja in občine. Ker so stare lučke že odslužile, je občina letos nabavila nove. Na osrednjem trgu pred občino pa smo postavili smreko, ki daje kraju še posebej praznični videz.

Psihologi opozarjajo, da imajo zaradi dolgotrajne epidemije neke-teri, zlasti mladi, že psihične težave. Je tudi v Cerkevniku tako?

Menim, da se s tem problemom srečujejo bolj v mestih. Morda je tudi v naši občini kakšen primer, sicer pa pri nas večina ljudi veliko časa preživi pri delu in aktivnostih v naravi, zato epidemije ne občutijo tako kot v blokovskih naseljih v mestih.

Kljub epidemiji covida občina, kakor je videti na terenu, skoraj nemočno izvaja svoj s proračunom zastavljen program razvojnih načrtov.

Res je. Kljub epidemiji smo na občini lani in letos uresničili vse naloge, ki smo si jih zastavili v planskih dokumentih.

Jeseni ste dejali, da bo občina do konca leta modernizirala cesto do Športno rekreativnega parka v Kadrencih.

Ta naložba je končana. Ob rekonstruirani cesti je občina zgradila še pločnik in javno razsvetljavo ob njej. Tako bo sedaj pot za obiskovalce in mlade športnike do našega športno-rekreativnega parka mnogo bolj varna. To se mi zdi pomembno, saj po tej poti hodi tudi veliko otrok. Občina je za investicijo odštela okoli 90 tisoč evrov, vendar bo del sredstev zanj dobila povrnjenih iz državnega proračuna.

Tudi energetska sanacija šolskega poslopja je v celoti končana, ali ne?

Da. Tudi ta projekt smo končali, in to zelo uspešno. Prvotno smo za energetska sanacija poslopja osnovne šole na osnovi

izračunov projektantov v občinskem proračunu rezervirali 620 tisoč evrov. Na koncu pa nam je poslopje Osnovne šole Cerkevnik - Vitomarci uspelo energetsko sanirati za 478 tisoč evrov. Del teh sredstev (49 odstotkov priznanih stroškov brez davka na dodano vrednost) bo občina dobila povrnjenih iz državnega proračuna oz. Ministrstva RS za infrastrukturo. Občina je morala s svojimi sredstvi poplačati tudi del stroškov za položitev tlakovcev in ureditev okolja okoli šole. Pri vseh investicijah, ki so sofinancirane iz državnega proračuna, ali iz evropskih sredstev pa je tako, da mora biti investicija najprej izvedena in v celoti končana, šele nato dobi investitor povrnjen denar. To je varovalka, da investitorji državnega ali evropskega denarja ne bi trošili nenamensko. Naša občina je del sredstev za energetska sanacija poslopja osnovne šole že prejela, del sredstev pa še pričakujemo.

Kakšne načrte pa ima občina v naslednjem letu? Na seji občinskega sveta pred božičem je bil po tem, ko je bil mesec dni v javni obravnavi, sprejet občinski proračun Občine Cerkevnik za leto 2022. Koliko je, kot finančniki temu radi rečejo, »težek«?

Občinski proračun za naslednje leto je na prihodkovni strani »težek« blizu 2,2 milijona evrov, na odhodkovni strani pa 2,13 milijona evrov. Proračun je investicijsko naravn, saj so investicijski odhodki načrtovani v višini 679 tisoč evrov. Za transferje posameznikom in gospodinjstvom – tu gre za plačilo razlike med plačili staršev in ekonomsko ceno vrta, za plačilo stroškov prevoza učencev v šolo, za regresiranje prehrane učencem, za finančne spodbude za novorojence, za denarne nagrade dijakom in študentom, za doplačilo oskrbnin v domovih za starejše za socialno šibke občane itd. – pa je v proračunu za naslednje leto na voljo skoraj 500 tisoč evrov.

Koliko sredstev bo naslednje leto občina namenila za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest?

Naslednje leto bo občina preplastila kilometer ceste v Smolinčih, za kar je v proračunu na voljo 80 tisoč evrov. Prav tako bo uredila okrog 600 metrov ceste v Cogetincih (Kocmut), za kar je v proračunu predvidenih 72 tisoč evrov. Občina bo asfaltirala tudi ulico v novem naselju v Cogetincih (Nedeljko) ter tam uredila tudi prehod čez regionalno cesto ter del pločnika, ki vodi iz novega naselja. Ob njem bo tudi javna razsvetljava. Ta investicija bo stala blizu 30 tisoč evrov. Preplastili bomo tudi blizu 300 metrov ceste Komarnica - Kunova, za kar je na voljo 35 tisoč evrov. Za ureditev cestnega odseka v Cerkevniku (Govedič) pa je na voljo 26 tisoč evrov. Zgradili bomo tudi okoli 200 metrov prometno izpostavljenega cestnega odseka v Brengovi (Žel). Za vzdrževanje lokalnih cest in javnih poti pa namenimo še dodatnih 145 tisoč evrov (zimsko služba, košnja trave, urejanje bankin, kopanje jarkov, gramoziranje, obrezovanje vej v pasu lokalnih cest). S podobnim trendom izgradnje cest bomo nadaljevali tudi v letu 2023.

Za kolesarske povezave na območju Območnega razvojnega partnerstva Slovenske gorice, v katero je vključenih 10 občin, bo v naslednje leto občina dala okoli 25 tisoč evrov.

Ali občina za naslednje leto načrtuje tudi kakšne investicije na področju oskrbe z vodo?

Pripravljen imamo projektno dokumentacijo za izgradnjo vodovoda v Župetincih v dolini. Z njo se bomo prijaviili na razpis Ministrstva za okolje in prostor. Če bomo na razpisu uspeli, bomo ta vodovod zgradili po vsej verjetnosti že leta 2023. Načrtujemo še prevezavo vodovoda na Grabonoškem Vrhu na »C« krak Pomurskega vodovoda. Pri tej investiciji pa smo vezani na izgradnjo vodovoda v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, saj bo voda na Grabonoški Vrh pritekla iz te občine.

Od kod se pravzaprav gospodinjstva na območju občine Cerkevnik oskrbujejo z vodo?

V Cerkevniku pijemo ptujsko, mariborsko in pomursko vodo. Okoli 90 odstotkov gospodinjstev na območju naše občine je priključenih na Ptujski vodovod, okoli 45 gospodinjstev na severnem koncu občine je priključenih na Mariborski

vodovod, okoli 30 gospodinjstev pa bo imelo vodo iz Pomurja. Potem ko bodo prej omenjene investicije končane, samo nekaj gospodinjstev ne bo priključenih na javni vodovod. Kar se oskrbe z vodo tiče, je v naši občini težava, ker je gradnja tako močno razpršena in reliefno razgibana. Vendar se na občini trudimo, da bi vodo pripeljali do slehernega gospodinjstva. Pomembno je, da imamo oziroma bomo kmalu imeli vsi v Cerkvenjaku kakovostno pitno vodo.

Načrtujete tudi dograditev vrtca Pikapolonica, ali ne?

V občinskem proračunu za leto 2022 so rezervirana sredstva za pripravo projektne dokumentacije za dograditev vrtca. Občina namerava k obstoječemu vrtcu dograditi še štiri igralnice, skupaj jih bo potem 10. Začetek gradnje je predviden v letu 2024. V zadnjem obdobju se namreč demografska slika v naši občini popravlja. Vrtec obiskuje trenutno 113 otrok in je poln.

Tudi za potrebe širitve vrtca je občina že odkupila Dokl-Bradačevo domačijo. Zahvaljujoč temu smo lahko uredili avtobusno postajo v Cerkvenjaku in zgradili nadstrešnico, tako da otrokom in drugim potnikom ni treba čakati na avtobus na dežju. Naslednje leto bo občina na tej parceli porušila hišo ter na tisti lokaciji uredila lokalno tržnico in parkirišča, pa tudi kakšno polnilno postajo za električne avtomobile. Tu se nameravamo prijaviti na razpis za evropska sredstva preko LAS Ovtar Slovenskih goric.

Za investicijo v dograditev vrtca si bomo prizadevali pridobiti tudi državna oziroma evropska sredstva, zato bomo potem, ko bomo imeli izdelano vso dokumentacijo, kandidirali na ustreznem razpisu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Za prijavo na razpis mora namreč imeti občina urejeno veljavno gradbeno dovoljenje.

Drugo leto načrtujete tudi izvedbo druge faze izgradnje Vitalin parka.

V okviru druge faze izgradnje Vitalin parka bomo uredili igrišče za odbojko na mivki. Tu smo upoštevali želje mladih v občini. Za to naložbo si prizadevamo zagotoviti 50 odstotkov nepovratnih sredstev preko Fundacije za šport RS. Za leto 2023 pa v Vitalin parku načrtujemo postavitve še naprav za vadbo na prostem in tako imenovani pumptrack ali kolopark, seveda ob sofinanciranju iz različnih virov.

Bo občina tako kot doslej tudi v naslednjem letu sofinancirala izgradnjo individualnih čistilnih naprav?

Da. Za sofinanciranje individualnih čistilnih naprav v letu 2022 je v proračunu na voljo 15 tisoč evrov, to je sofinancerski delež občine za 10 hišnih čistilnih naprav. Če bo večji interes, pa bomo sredstva z rebalansom povečali.

Občina bo spodbujala tudi razvoj malega gospodarstva. Za spodbujanje podjetništva je v občinskem proračunu na voljo 10 tisoč evrov, medtem ko je za kmetijski razpis na voljo 21 tisoč evrov.

So na vidiku še kakšne naložbe ali novosti na področju zdravstva, kulture in drugih družbenih dejavnosti?

Občina se je prijavila na evidenčni razpis Zdravniške zbornice Slovenije, da bi pridobili program zobozdravstva. Postopek za pridobitev programa ni enostaven, saj v njem sodelujeta tudi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Ministrstvo za zdravje. Upam, da bomo program dobili in da bomo imeli v Cerkvenjaku tudi zobozdravstveno ambulanto.

Občina bo nekaj sredstev namenila tudi za obnovo zdravstvenega doma v Cerkvenjaku, ki potrebuje nova vhodna vrata, varčnejše luči pa tudi novo fasado in še kaj.

V novem trgovsko-poslovnem objektu, v katerega se bo preselila Mercatorjeva trgovina, bo tudi nova lekarna. Občina je koncesijo že podelila Lekarni Špringer iz Gornje Radgone.

Tako bomo imeli v Cerkvenjaku ambulanto družinske me-

dicine, zobozdravstveno ambulanto ter lekarno. To veliko pomeni vsem, še zlasti pa starejšim občankam in občanom, ki nimajo lastnega prevoza.

Ali občina za starejše, ki nimajo lastnega prevoza, išče kakšne rešitve?

Pristopili smo k projektu Prostofer. Gre za trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt zavoda Zlata mreža, ki je namenjen starejšim, ki potrebujejo prevoz in ne morejo uporabljati javnih prevozov. V okviru projekta Prostofer prostovoljni šoferji z avtomobili, ki jih zagotavljajo občine, vozijo starejše k zdravniku in po nujnih opravkih, pri čemer so vozila ter potniki preko projekta tudi ustrezno zavarovani. Vozilo za projekt Prostofer in finančna sredstva bo zagotovila občina. Na območju naše občine bo stekel projekt že v letu 2022 skupaj z Društvom upokojencev iz Cerkvenjaka.

Na področju kulture namerava občina naslednje leto obnoviti oder v dvorani Kulturnega doma.

Za obnovo odera in zaodrja v Kulturnem domu je v proračunu za naslednje leto na voljo 33 tisoč evrov. Projekt obnove bomo izvedli preko razpisa LAS Ovtar Slovenskih goric. Obnove odera in zaodrja je nujna tudi zaradi varnosti nastopajočih na odru, saj je sedanje škripčevje že dotrajano in zastarelo. Ob prenovi bo oder dobil tudi nove lične zavese, tako da bo tudi videz dvorane lepši in bolj sodoben.

Naslednje leto bo občina Cerkvenjak pristopila tudi k petim občinam na območju Upravne enote Lenart, ki skupaj izdajajo časopis Ovtarjeve novice. Tako bodo tudi gospodinjstva na območju Občine Cerkvenjak vsak mesec dobila v pošti predal te novice.

Čeprav izdajamo v Občini Cerkvenjak lastno glasilo Zrnje iz Cerkvenjaka, je občinski svet sklenil, da se pridružimo tudi izdajateljem Ovtarjevih novic. Tako bodo naši občani in občanke informirani tudi, kaj se dogaja v drugih občinah na območju lenarške upravne enote. Ljudje v osrednjih Slovenskih goricah smo med seboj tesno povezani, zato je prav, da smo informirani o dogajanju v širšem okolju. Seveda pa bo naša občina preko Ovtarjevih novic lahko o svojem delu in o dogajanju v Cerkvenjaku tekoče mesečno informirala svoje občanke in občane.

Na območju občine Cerkvenjak se zadnje čase tudi veliko gradi.

Novogradenj je res kar precej. Zato bo občina novelirala občinski prostorski načrt iz leta 2015. Gre za zahteven postopek, ki traja vsaj leto in pol. Na občino je prispelo precej pobud za spremembo namenske rabe zemljišč iz kmetijskega v stavbno.

Nas območju Občine Cerkvenjak največ investitorjev gradi stanovanjske hiše v razpršeni gradnji. Trenutno največ gradijo v Andrencih, Cerkvenjaku, Cogetincih, Kadrencih, Brengovi in še drugih naseljih v občini. Nekateri gradijo za lastne potrebe, drugi pa za trg. Zato se povečuje tudi število prebivalcev. Ta čas ima Občina Cerkvenjak že 2176 prebivalcev.

V Brengovi raste tudi novi nastanitveni kompleks, kjer je že objekt z 22 dvopostelnimi sobami in osmimi apartmaji, končuje pa se gradnja še treh objektov, v katerih bo 10 garsonjer in 28 stanovanj.

Res gre za velik nastanitveni kompleks. Če se bodo prihodnji stanovalci prijavili v Občini Cerkvenjak, na kar upam, se bo število prebivalcev še povečalo. Občina je v prejšnjem letu že zgradila javno vodovodno omrežje do te lokacije in v preteklosti asfaltirala cesto mimo nje. Ker se je že in se še bo povečal promet do nastanitvenega kompleksa, bo občina najprej poskrbela za utrditev bankin in v prihodnosti tudi za modernizacijo ceste ter izgradnjo pločnika in javne razsvetljave.

Kako poteka izgradnja optičnega omrežja?

Telekom Slovenije d.d. je že letos začel polagati optične kable in priključevati nanje uporabnike. V naslednjem letu bo imelo

optiko od 250 do 270 gospodinjstev od skupnega števila 720 gospodinjstev na območju občine. Nekaj priključkov bo narejenih tudi v okviru evropskega projekta RENE. Glede na trenutni interes za optične povezave v naši občini, pričakujem, da bodo v prihodnjem letu in letu 2023 priključeni na optično omrežje vsi tisti, ki bodo to želeli. Na strehi Kulturnega doma v Cerkvjenjaku bo Telekom v naslednjih mesecih zamenjal obstoječo anteno z novo za boljši sprejem mobilnega signala v občini.

Koliko sredstev bodo naslednje leto občine dobile iz državnega proračuna? Ste zadovoljni z njim?

Toliko sredstev, kolikor jih bo Občina Cerkvjenjak dobila naslednje leto iz državnega proračuna, jih ni dobila še nikoli. Povprečnina bo naslednje leto znašala 645 evrov, leta 2023 pa 647 evrov. Iz sredstev Zakona za uravnoteženje razvoja občin v Sloveniji (včasih so bila to sredstva po 23. členu Zakona o financiranju občin) bo občina dodatno dobila še okoli 55 tisoč evrov več. Ta sredstva smo z občinskim proračunom že razporedili za investicije v Zdravstvenem domu, v Kulturnem domu, za predprilavo izgradnje optičnega omrežja, za nekatere cestne odseke in druge prepotrebne naložbe v občini.

Kakšne pa so socialne razmere na območju občine? So se v času epidemije poslabšale?

Moram reči, da se socialne razmere na območju naše občine v zadnjem letu niso poslabšale, prej izboljšale. Predvsem se je zmanjšala stopnja brezposelnosti, ki je trenutno v naši občini krepko pod povprečjem v državi.

Izstopajočih socialnih problemov nimamo, tiste, ki smo jih zaznali, pa rešujemo skupaj s Centrom za socialno delo Maribor, enota Lenart. Za blaženje socialnih stisk občanov in občanov veliko naredita tudi župnijska Karitas Sv. Antona in Rdeči križ. Seveda pa k takšni socialni sliki veliko prispeva tudi občina, saj veliko sredstev namenjamo za socialne transfere, še zlasti za potrebe otrok in starejših.

Kaj boste zaželeli občanom in občanom za božič in novo leto 2022?

Vsem skupaj želim, da bi se epidemija covida 19 čim prej končala in da bi lahko spet vsi normalno živeli. Seveda pa lahko k temu največ prispevamo sami s tem, da se cepimo, če se lahko, da se testiramo, da ohranjamo distanco, da si umivamo roke, da nosimo maske in da nasploh pred okužbo čuvamo sebe in tudi druge. Božično-novoletni prazniki bodo tudi izzveneli v tem duhu, pa kljub temu naj bodo lepi in veseli v krogu vaših najbližjih.

Poleg zdravja občanom in občanom v prihajajočem letu želim tudi veliko razumevanja v družinah, uspehov na poslovnem in zasebnem področju ter osebne sreče v letu 2022.

Tomaž Kšela

DO KONCA NOVEMBRA 5078 NOČITEV

Na področju razvoja turizma in gostinstva je v zadnjih dvajsetih, petindvajsetih letih v Cerkvjenjaku narejen zelo velik napredek. K prepoznavnosti Cerkvjenjaka kot turistične destinacije nedvomno veliko prispevajo naši gostinski ambasadorji, ki nudijo tudi prenočitvene kapacitete.

Verjeli ali ne. Nočitev je letos do konca novembra v Občini Cerkvjenjak zabeleženih 5078, od tega 4327 nočitev, za katere so gostje zavezanci plačila turistične takse, in 751 (otroci in invalidi, včlanjeni v društva invalidov), ki so plačila turistične takse oproščeni. Prevladovali so domači gostje, ki so koristili turistične bone.

Več v prihodnji številki Zrnja.

F. B.

Foto: mag. Mirko Žmavc

IZ DELA ORGANOV OBČINE CERKVENJAK

18. redna seja Občinskega sveta Občine Cerkvjenjak

BESEDA JE TEKLA O PRORAČUNU 2022

V prvem branju so svetniki in svetnici pripravljen predlog soglasno potrdili, zato je pričakovati, da bo potrjen tudi v drugem.

Na 18. redni seji Občinskega sveta Občine Cerkvjenjak v sredo, 17. novembra, so imeli na dnevnem redu 5 točk. Osrednja tema seje je bil Odlok o proračunu Občine Cerkvjenjak za leto 2022 v prvi obravnavi.

Obsežno gradivo, za kaj vse mora občina zagotoviti in najti denar, da lahko deluje in razdeli proračunski kolač vsem, ki so do delčka njega upravičeni, je pripravila višja svetovalka

za proračun in finance Simona Kramberger, mag. posl. ved. Razumljivo na podlagi predhodnega posveta vodstva občine. Proračun pa je akt, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki in odhodki ter izdatki občine za eno leto. Z njim se določijo programi in sredstva za izvedbo programov. Pri določitvi proračuna je najprej treba upoštevati dani makroekonomski okvir, v katerem se določi fiskalna kapaciteta občine, torej ocena davčnih in nedavčnih prihodkov. Proračun sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov. V letu 2022 naj bi bil proračun Občine Cerkvjenjak na prihodkovni strani težek 2.196,342 evrov in na odhodkovni 2.131,435 evrov. To pomeni, da je nekoliko nižji od letošnjega.

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Neposredni uporabnik lahko torej v tekočem letu razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v

načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu. Najpomembnejši prihodek Občina Cerkevjenjak pričakuje iz naslova dohodnine in drugih prihodkov, in sicer v višini 1.705,022 evrov.

Proračun občin, tako tudi Občine Cerkevjenjak, ni le financiranje političnega sistema kot lokalne samouprave in investicij v komunalo, temveč vsega, s čimer se občani v življenju soočamo in srečujemo.

Strošek za občino so tudi prevozi šolskih otrok in domsko varstvo

Ko se financirajo vse te zadeve, ki vzamejo iz leta v leto vse večji kos proračunske pogače, ki se deli na tekoče odhodke, tekoče transferje in investicijske odhodke in so večinoma predpisane z zakonodajo, denimo: varstvo in vzgoja predšolskih otrok, šolstvo, regresiranje šolskih prevozov, mimogrede samo ti prevozi bodo v letu 2022 stali občino 70.594 evrov, do financiranja domskega varstva invalidov in ostarelih ter pomoč na domu, kar bo stalo 75.500 evrov, lahko vidimo kako splashni občinski proračun.

V investicije 679.022 evrov oziroma tretjina proračuna

Je pa ta tudi za 2022 dokaj investicijsko naravnan. Tako se načrtuje preplastitev občinske ceste Smolinci–Novinci v skupni dolžini cca 2 km od krožišča Smolinci–Slavšina po Smolinskem vrhu do občinske meje z Občino Sv. Andraž oziroma v okviru razpoložljivih sredstev. V znesku 80.000 evrov v letu 2022 in 80.000 evrov v letu 2023. Načrtovana je tudi modernizacija ceste Cogetinci–Kocmut–Grabonoški Vrh v dolžini 542 metrov oziroma v vrednosti 70.000 evrov. Še prej pa bo treba končati postopek odkupa in odmero ceste, ki bi tako prešla v last občine. V dolžini 350 metrov se načrtuje preplastitev občinske ceste Kunova–Komarnica–Slaček in asfaltiranje dela občinske ceste v Brengovi (Zibote) v dolžini cca 200 metrov. Modernizirana bo tudi cesta v Cerkevjenjaku v naselje družinam Kostanjevec in Govedič. Prav tako cesta v novem naselju v Cogetincih. Ob javni poti v Brengovi od Pučka do dovoza k Mihoriču načrtujejo širitev bankin. Tu je še načrtovana izvedba prevezav uporabnikov iz zasebnega na javni vodovodni sistem v delu Grabonoškega Vrh. Pozabiti ne kaže projekta »Celovita obnova vodovodnega sistema Spodnje Podravje« delež stroška je določen glede na porabo vode po posamezni občini in za Občino Cerkevjenjak to znaša 23.657,20 evra. Projekt predvideva tudi obnovo primarnih in sekundarnih cevovodov, predvidoma tudi na območju Občine Cerkevjenjak.

V ŠRC Cerkevjenjak se v letu 2022 načrtuje širitev Vitalin parka in s tem ureditev koloparka ali »pumptracka«, grbine za vožnjo s kolesom, ter izgradnja igrišča za odbojko na mivki. In v naslednjih letih še kaj.

Prav tako mora občina v začetku novega leta izplačati razliko od že izplačane are v tem letu v znesku 64.000 evrov za nakup objekta in zemljišča v centru Cerkevjenjaka (Dokl-Bradač).

Ureditev parcele z rušitvijo objektov in izravnava terena pa bo vzela še dodatnih 30.000 evrov. V načrtu proračuna je tudi ureditev odra v dvorani Doma kulture.

Tu je še druga faza projekta Vitalin parka – »Točka za vitalnost v vseh življenjskih obdobjih«, kjer bo treba za njegovo širitev oziroma izgradnjo odkupiti še sosednje zemljišče. V proračunu pa so načrtovana tudi sredstva za naročilo projektne dokumentacije za nameravano širitev vrtca v prihodnjih letih.

Skratka to v investicijskem delu proračuna za leto 2022 še ni vse, v njem je še veliko načrtov. Skupaj je za investicijski del proračuna namenjenih 679.022 evrov ali slaba tretjina celotnega proračuna 2022.

Predlog proračuna 2022, o katerem je razpravljala predhodno tudi komisija za proračun in ga je v prvem branju soglasno sprejel občinski svet, je bil v 30-dnevni javni razpravi. Ker je bil v prvem branju že potrjen, lahko pričakujemo, da so ga svetniki potrdili tudi v drugem branju na seji, ki je bila v sredo, 22. decembra.

Na novembrski seji so sprejeli še Sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta za operacijo Zelenne Slovenske gorice. Gre za projekt, ki ga koordinira Razvojna agencija Slovenske gorice z sodelovanjem osmih občin za postavitev klopi s solarnimi celicami, ki omogočajo polnjenje mobilnih telefonov. 80 odstotkov sredstev za njeno postavitev zagotavlja Evropski sklad za regionalni razvoj. Klop naj bi v Cerkevjenjaku stala pri osnovno šoli.

Franc Bratkovič

SPVCP OBČINE CERKVENJAK

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Cerkevjenjak v jesenskem delu leta 2021 sicer ni imel svoje seje, smo pa del sredstev, na podlagi dogovora iz 4. seje, namenili za preventivne pripomočke za potrebe Vrtca Pikapolonica Cerkevjenjak. Pridne vzgojiteljice so poskrbele, da so artikli res primerni za izobraževanje najmlajših.

Zavedamo se, da je še kako potrebno, da se že najmlajši seznanijo z osnovami preventive in varnosti v cestnem prometu.

Upamo, da se bodo epidemiološke razmere omogočale, da bomo v začetku leta 2022 lahko s pomočjo avtošole Lešnik&Zemljč lahko izvedli izobraževanje in obnovili znanje iz cestno-prometnih predpisov in se seznanili z novostmi na tem področju.

SPVCP Cerkevjenjak, Andrej Kocbek

NALOŽBE ZA DANES IN JUTRI

INVESTICIJE OBČINE CERKVENJAK V LETU 2021

OBNOVE OBČINSKIH CEST

V letu 2021 so uspešno zaključene naslednje investicije v cestno infrastrukturo:

- »MODERNIZACIJA CESTE JP 703 - 613 (Cerkvenjak–Andrenci–Živko)« v dolžini 312 m in investicijski vrednosti cca 39.000 EUR;
- »MODERNIZACIJA CESTE JP 738 031 (ČAGONA–NEDELJKO)« v dolžini 116 m in investicijski vrednosti cca 33.000 EUR;
- »UREDITEV JP 703 611 (STANETINCI–BRATKOVIČ–VOGRIN)« v dolžini 330 m in investicijski vrednosti cca 35.500 EUR;
- »SANACIJA VOZIŠČA JP 703 502 (COGETINCI–DRUŽOVEC–IVANJSKI VRH)« v dolžini 415 m in investicijski vrednosti cca 13.000 EUR;
- OBNOVA CESTE IN IZGRADNJA PLOČNIKA in JAVNE RAZSVETLJAVE NA JP 703-540 DO ŠRC v dolžini 340 m in investicijski vrednosti cca 96.000 EUR;

Cesta do ŠRC s hodnikom za pešce in JR že služi namenu.

Obnovljena cesta Andrenci–Živko

Razlogov za izvedbo teh investicij je več, in sicer izboljšati prometno varnost cest ter povezanost med naselji, ki jih povezujejo obravnavane ceste, omogočiti razvoj krajev in okolice, ki je z obravnavanim odsekom povezana z občinskim središčem, omogočiti lažje vzdrževanje rekonstruiranih odsekov cest, izboljšati infrastrukturno urejenost občine ter izboljšati splošne pogoje bivanja za tamkajšnje prebivalce.

Ceste so bile do obnove zaradi tehničnih lastnosti (dotrajnosti in poškodb) slabše prevozne, prometno manj varne ter ne zagotavljajo dobre prometne povezanosti med kraji občine. Prav tako je bilo zaradi dotrajanega vozišča oteženo vzdrževanje teh cest.

Tudi v letu 2022 nas čaka kar nekaj novih investicij v cestno infrastrukturo.

OPTIČNO OMREŽJE V OBČINI CERKVENJAK

Občina Cerkvenjak je aktivno pristopila k izgradnji optičnega omrežja po celotni občini že pred leti. Uspešno sodelujemo s podjetjem TELEKOM Slovenije, ki bo letos na območju občine Cerkvenjak vzpostavil približno 250 priključkov na širokopasovno optično omrežje.

Polaganje optičnega omrežja ob regionalni cesti v Cogetincih

Za ta namen je bilo predvsem ob glavni regionalni cesti v Cerkvenjaku v minulih letih položeni kar nekaj kilometrov kableske kanalizacije, v katero se je uvlekel optični kabel.

Tudi pri vseh obnovah cest v naseljih se polaga kableska kanalizacija, ki bo omogočala širitev optičnega omrežja.

V prihodnjih letih bomo tako deležni intenzivne gradnje, še kako potrebnega širokopasovnega optičnega omrežja, ki bo še kako spremenilo povezanost občanov vseh starostnih skupin v moderen spletni svet.

OBNOVA REGIONALNE CESTE, IZGRADNJA PLOČNIKA IN SANACIJA PLAZU NA R III 734

Z Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI) je občina že konec leta 2019 začela izvajati vse potrebne aktivnosti za obnovo regionalne ceste in izgradnjo pločnika na odseku regionalne ceste R III-734, odsek 4123 (odsek med križiščem pri vili »Tušak« do križišča za naselji Stanetinci in Andrenci).

Izvedene so bile vse potrebne aktivnosti, in sicer odmera zemljišča in realiziran odkup potrebnih zemljišč, kar je omogočalo začetek investicije.

Prav tako je uspešno zaključena izvedba izgradnje pločnika v dolžini več kot 200 m, ki ga v pretežnem obsegu financira občina. Obnova ceste, ki pa jo je v celoti financirala država prek DRSI in je bila do poletja izvedena samo z nosilnim (brez končnega – obrabnega) slojem asfalta, je bila izvedena poleti, kajti predhodno je potrebo sanirati zemeljski plaz na cesti, in sicer pred križiščem za naselji Stanetinci in Andrenci.

Vrednost izvedbenih del, izdelave projektne dokumentacije ter odkupa zemljišča za celotni projekta (obnova ceste in

Pločnik in cesta ter sanacija zemljanskega plazu ob regionalni cesti so velika pridobitev za občane.

izgradnja pločnika) je znašala skupaj cca 170.000 EUR.

Sanacija plazu, katerega vrednost je cca 100.000 EUR in jo je v celoti pokrila DRSI, je bila zaključena v mesecu juliju.

Sanacija predmetnega plazu bila podvržena usodi iskanja druge strokovne rešitve in priprave popravka projekta, kar je povečalo stroške in zamik izvedbe projekta, ki je sicer v pristojnosti države (Direkcije RS za infrastrukturo).

NOVO NASELJE COGETINCI

Občina Cerkevjak si aktivno prizadeva, zagotavlja potrebna sredstva in izvaja aktivnosti za ureditev novega naselja Cogetinci (Nedeljko), ki se nahaja na odlični lokaciji ob regionalni cesti naproti novega naselja Kadrenci.

Oprema naselja obsega izgradnjo ceste v makadamski izvedbi z navezavo na regionalno cesto, meteorno kanalizacijo za potrebe ceste, fekalno kanalizacijo, telekomunikacijsko kabelsko kanalizacijo, električno in vodovodno omrežje ter javno razsvetljavo. Žazidljive parcele tako dobivajo vse potrebno za priključitev na komunalno opremo.

Prav tako urejamo vse potrebno, da bodo pešci (predvsem otroci) iz predmetnega novega naselja varno prečkali precej prometno regionalno cesto, za kar se že pripravlja potrebna projektna dokumentacija in soglasja.

Cesta v novem naselju Cogetinci bo varna s hodnikom ter prehodom za pešce.

V letu 2022 se tako načrtuje izvedba dokončne ureditve ulice z asfaltiranjem ceste ter ureditvijo ustreznega hodnika za pešce ter prehoda za pešce.

Celotna investicija z gradnjo in odkupi zemljišč ter potrebno projektno dokumentacijo bo občino stala več kot 150.000 EUR.

Vse to z namenom, da se čim več občanov odloči ostati ali pride živeti v Cerkevjak, kajti v zadnjem obdobju so se z ureditvijo komunalne, šolske, športne, poslovno-trgovske, zdravstvene, kulturne in druge infrastrukture resnično ustvarile razmere za zelo kvalitetno prebivališče, kar se kaže na vsakoletnem zviševanju števila prebivalcev.

ENERGETSKA SANACIJA STAVBE OSNOVNE ŠOLE CERKVENJAK-VITOMARCI

Občina je že v mesecu novembru 2020 izvedla prijavo za javni razpis JOB-2020 za energetske prenovi javnih objektov Ministrstva za infrastrukturo RS in bila tudi uspešna ter tako pridobila sofinanciranje projekta vrednega cca. 0,5 mio EUR v deležu 49 % upravičenih stroškov oz. cca 180.000 EUR.

Spomladi letos je bil na javnem razpisu izbran najugodnejši izvajalec del (Lesnina MG oprema d.d.) s sedežem v Ljubljani. Realizacija je potekala od začetka meseca maja in bila zaključena konec septembra.

Objekt OŠ Cerkevjak je bil v zadnji 22 letih deležen le manjših investicijskih vlaganj na popravilu opreme, zamenjavi določenega dela stavbnega pohištva, obnovi kurilnice in drugih manjših vzdrževalnih popravil.

Osnovni namen izvedbe investicijskega projekta je bilo povečati energetske učinkovitosti objekta, zagotoviti zanesljivost oskrbe z energijo, zmanjšati negativne vplive na okolje, izboljšati bivalno ugodje za zaposlene in uporabnike teh stavb ter prispevati k gospodarskemu in družbenemu razvoju. Cilj investicije je naslednje namene:

- povečati energetske učinkovitosti stavbe,
- racionalizirati porabo energije v objektu,
- vzpostaviti nadzor nad porabo energije v objektu,
- zmanjšati škodljive vplive na okolje,
- doseganje stroškovne učinkovitosti,
- sledenje evropskim in nacionalnim uredbam, direktivam in zakonodaji na področju učinkovite rabe energije in obremenjevanja okolja,
- zagotoviti ugodne bivalne in delovne pogoje za zaposlene in uporabnike,
- razvijati podobo, ugled in prepoznavnost kraja ter občine.

Novo pročelje objekta OŠ Cerkevjak

Na objektu so se v celoti zamenjala vsa stara lesena okna z novimi PVC okni. Vgrajena so nova PVC okna s troslojno zasteklitvijo. V sklopu energetske sanacije se je na celotnem podstrešju objekta položilo 20 cm mineralne volne. Na podstrešju nad knjižnico in kuhinjo se je toplotna izolacija položila med špirovce in pod njimi v skupni debelini 20 cm. Vpeljan je energetski monitoring s centralnim nadzornim sistemom. Sistem za energetske monitoring je pomemben z vidika ciljnega spremljanja rabe in stroškov energetske oskrbe stavbe. Omogoča tudi nadzor nad rabo energije po posameznih vejah. Ukrep obsega namestitve merilnikov porabljene toplote, temperaturnih tipal za spremljanje temperature medija ter namestitev enot za zajem in obdelavo podatkov (krmilna omarica in programska oprema).

Vsekakor pa je objekt, katerega neto tlorisna površina znaša 2.500 m² in površine fasade cca. 3.000 m², veliki potrošnik tako toplotne kot električne energije, kar pa je možno zmanjšati samo z obnovou objekta, in sicer v prvi fazi z energetske sanacije.

V nadaljevanju pa je v načrtu tudi prepotrebna preureditev notranjosti (podstrešja za potrebe glasbene šole in upravnega dela, nujne obnove 40 let stare in dotrajane ter premajhne kuhinje in tudi premajhne knjižnice) za kar so že pripravljeni projektna ter investicijska dokumentacija.

Nova okolica objekta OŠ

DOGRADITEV VRTCA CERKVENJAK

Zaradi prostorskih potreb namerava Občina Cerkevjak v prihodnjih letih razširiti vrtec. Trenutno je v vrtcu 5 oddelkov. Po izračunih je treba dodati 4 nove oddelke za otroke. Treba je zagotoviti zadostno površino notranjih prostorov in prav tako zunanjih prostorov. Dodatni prostori bi se morali neposredno navezovati na obstoječ objekt.

Pogled na mesto dograditve vrtca Cerkevjak

Občina je v mesecu maju letos pridobila programsko zasnovo objekta, kar pa nikakor ni bila dokumentacija v obsegu, potrebnem za prijavo na JR pristojnega ministrstva.

V izdelavi sta idejna zasnova in idejni projekt, ki bosta v celoti zaključena v začetku leta 2022.

Zasnova razširitve vrtca izhaja iz osnovnega koncepta vrtca: vrtec je sestavljen iz niza hišk, ki se razvrščajo ob osrednjem prostoru. Osrednji prostor je jasa, ki poteka od vhoda na dvorišče do izhoda na otroško igrišče.

Razširitev vrtca nadaljuje ta koncept. Na skrajnem južnem delu se ob osrednjem prostoru doda nov členek sestavljen iz dveh elementov, v dveh etažah. Na ta način se vrtec razširi za 4 dodatne oddelke.

Nova razširitev je za polovico etaže nižje od zadnje etaže. Iz obstoječega objekta se za pol etaže spustimo ali za pol etaže dvignemo do novih prostorov. Vse igralnice bodo večje od 50

m². Vsak oddelek ima pripadajočo pokrito teraso. Doda se nov prostor za dodatno dejavnost otrok v drugi etaži.

Obstoječ ločen objekt namenjen orodju in zunanjim sanitarijam se odstrani. Novi prostori se umestijo v novo razširitev v pritličju. Dostop v te prostore je iz zunanje strani. Inštalacije v novem objektu se priključijo na obstoječe inštalacije.

Občina namerava kupiti manjšo parcelo na severni strani, ki predstavlja dodatne zelene ovršine. Dodajo se nova polja z igrišči na vzhodni strani vrtca. Brežina in teren na južni strani okrog objekta se preoblikuje. Delno se odkoplje, delno se dosipa (na južni strani) in se oblikuje v funkcionalno in prijetno okolico za igranje.

Pogled na dograjen del vrtca Cerkevjak

Nova razširitev harmonično nadgrajuje obstoječ vrtec. Razširjen vrtec predstavlja funkcionalen in oblikoven doprinos k obstoječemu vrtcu.

UREDITEV AVTOBUSNEGA POSTAJALIŠČA, JAVNEGA PARKIRIŠČA IN JAVNE TRŽNICE PRI VRTCU IN OŠ

Občina je za potrebe ureditve javnega parkirišča odkupila zemljišče v centru naselja ob transformatorju in sicer se na predmetnem zemljišču načrtuje ureditev modernega parkirišča z ustreznim številom polnilnih mest za električne avtomobile, kakor tudi ustreznih javnih površin za potrebe javne občinske tržnice.

Pogled na območje ureditve parkirišča in javne tržnice

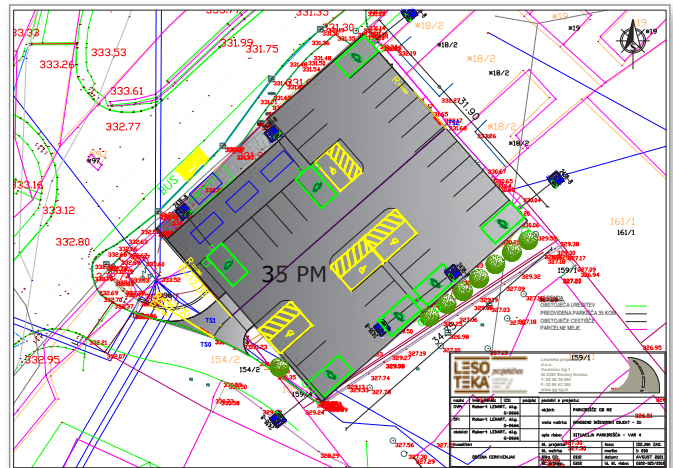
Potreba po ureditvi dodatnih parkirnih mest v centru naselja ob objektu OŠ in vrtca Cerkevjak je nujna, kajti samo v vrtcu je prek 100 otrok in temu primerno število zaposlenih in staršev, ki pripeljejo otroke v vrtec, OŠ ali pa opravijo drugi opravke.

V prvi fazi se bo v letu 2022 uredilo parkirišče v gramozni izvedbi v prihodnje pa sledi celovita ureditev.

V mesecu novembru pa je bilo dokončno urejeno tudi avtobusno postajališče s postavitvijo večje nadstrešnice.

Nadstrešnica na AP je predvsem pridobitev za otroke vozače.

Ureditev parkirišča s 35 parkirnimi mesti in javno tržnico

PREGLED REALIZACIJE INVESTICIJ V LETU 2021

INVESTICIJA		OBSEG / IZVAJANJE INVESTICIJE	
		OBSEG INVESTICIJE	STANJE IZVAJANOSTI
1.	CESTE, PLOČNIKI, PARKIRIŠČA:	MODERNIZACIJA – ODSEKI 2021: • MODERNIZACIJA CESTE JP 703 - 613 (Cerkvenjak – Andrenci - Živko) v dolžini 312 m; • MODERNIZACIJA CESTE JP 738 031 (ČAGONA - NEDELJKO) v dolžini 116 m; • UREDITEV JP 703 611 (STANETINCI-BRATKOVIČ-VOGRIN) v dolžini 330 m; • SANACIJA VOZIŠČA JP 703 502 (COGETINCI - DRUŽOVEC - IVANJSKI VRH) v dolžini 415 m; • OBNOVA CESTE IN IZGRADNJA PLOČNIKA NA JP 703-540 DO ŠRC v dolžini 340 m.	ZAKLJUČENO
		UREDITEV PLOČNIKA IN OBNOVA REGIONALNE CESTE: - IZVEDBA DEL – PLOČNIK OBNOVA VOZIŠČA NA ODSEKU:	
		- R II 439 Cerkvenjak-Pešчени Vrh	ZAKLJUČENO
		- R II 439 Cerkvenjak-CENTER-Brengova	ZAKLJUČENO
		- R III 734 Cerkvenjak-križišče Stanetinci/Andrenci	V IZVAJANJU
		KOLESARSKÉ POTI - UREDITEV KOLESARSKIH POTI	V IZVAJANJU
2.	VODOVOD:	• IZGRADNJA VODOVODA ŽUPETINCI • IZGRADNJA VODOVODA GRABONOŠKI VRH – COGETINCI	IZVEDENA I. FAZA PRIPRAVA izvedba prevezave na javni vodovod
3.	TELEKOMUNIKACIJE	• OPTIČNO OMREŽJE – PROJEKTI • OPTIČNO OMREŽJE – IZVEDBA	V IZVAJANJU
4.	KOMUNALNA OPREMA ZEMLJIŠČ ZA STAN. GRADNJO:	UREDITEV NASELJA COGETINCI (NEDELJKO)	ZAKLJUČENO – I. FAZA V IZVAJANJU II. FAZA
5.	KANALIZACIJA:	SOFINANCIRANJE MALIH ČISTILNIH NAPRAV	V IZVAJANJU
6.	OBRTNA CONA:	PRODAJA ZEMLJIŠČ	ZAKLJUČENO
7.	OŠ - VRTEC:	ENERGETSKA SANACIJA IN REKONSTRUKCIJA OBJEKTA OŠ DRUGO INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE OŠ IN VRTCA	ZAKLJUČENO

mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

PROJEKTI ZA RAZVOJ

AVTOCESTA PRINAŠA
RAZVOJ

Avtocesta od Maribora do Pinc pri Lendavi, po kateri je promet stekel leta 2008, postaja čedalje bolj pomembna za razvoj celotnih Slovenskih goric, pa tudi Občine Cerkevjak, še posebej, ker je občina v dolini Brengove ob izvozu z avtoceste uredila poslovno-obrtno cono. V resnici si življenja brez avtoceste ne zna predstavljati nihče več, čeprav mineva šele trinajst let, odkar je bila zgrajena.

Tako je bila videti trasa avtoceste skozi Cerkevjak pred desetletjem in pol, torej leta 2006.

V dolini Brengove, po kateri danes v vse smeri drivijo avtomobili in težki tovornjaki, so morali vozniki pred desetletjem in pol paziti na krave.

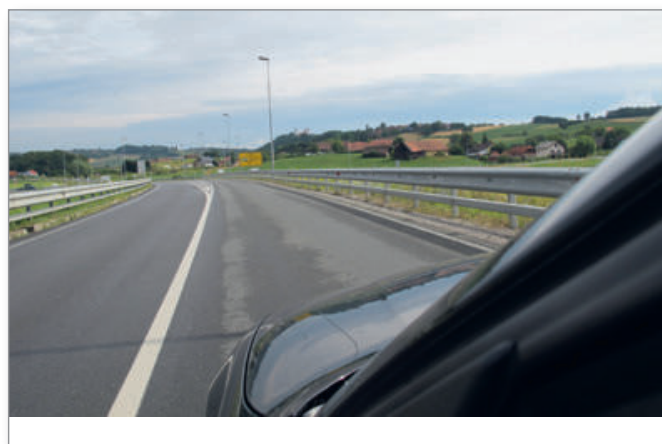
Takoj po izgradnji avtoceste njen vpliv na razvoj krajev v Slovenskih goricah ni bil tako opazen, ker je istega leta nepričakovano nastopila huda svetovna finančna in gospodarska kriza, ki je za nekaj let zavrla razvoj po vsem svetu. Sedaj, ko gospodarstvo zopet beleži rast, pa se vpliv avtoceste na razvoj na številnih področjih močneje občuti.

Včasih je bil Cerkevjak oddaljen od vseh prometnic, zato je vožnja z avtomobilom iz Maribora do Cerkevjaka trajala celo večnost, sedaj pa traja le nekaj več kot 20 minut. Ker je avtocesta Cerkevjak in druge kraje v osrednjih Slovenskih goricah približala večjim urbanim središčem, so v teh krajih začeli intenzivno graditi hiše in stanovanja, s tem pa se izboljšuje tudi demografska slika na podeželju. Avtocesta pa v te kraja privablja tudi podjetja in podjetnike. Za Cerkevjak je izjemno

pomembno, da ima svoj izvoz z avtoceste, saj je to kraj še bolj povezal z njo. Z veliko stopnjo gotovosti je mogoče reči, da si Cerkevjak ne bi uspel izboriti izvoza z avtoceste, če ne bi imel samostojne občine, ki se je za to lahko zavzemala.

Tako so na začetku leta 2007 gradili avtocesto v Cogetincih.

Danes potrebujejo vozniki za vožnjo iz Cerkevjaka v središče Maribora samo dobrih 20 minut.

Danes objavljamo fotografije, ki kažejo, kako je bila trasa današnje avtoceste videti pred desetletjem in pol. Po zemljisčih, na katerih je še pred petnajstimi leti rastlo drevje in travinje, danes vozijo avtomobili, ki Cerkevjak in druge kraje iz osrednjih Slovenskih goric povezujejo z urbanimi središči v vsej srednji Evropi od Ljubljane, Trsta in Milana do Maribora, Gradca in Budimpešte ter Zagreba. Kaj to pomeni za tukajšnja podjetja in podjetnike, ni treba posebej omenjati.

T. Kšela

POSLOVNO-OBRTNA
CONA JE POLNA

Poslovno-obrtna cona v Brengovi, ki jo je uredila Občina Cerkevjak, je polna. Občini je uspelo prodati vse parcele v njej. Večina podjetnikov je na njih že zgradila objekte, v katerih oziroma s katerimi izvajajo svoje dejavnosti. Podjetniki, ki imajo v poslovno-obrtni coni svoje poslovne in proizvodne prostore, zaposlujejo vse več delavk in delavcev. Verjetno je tudi zaradi tega stopnja brezposelnosti v Občini Cerkevjak veliko nižja od republiškega povprečja in tako nizka kot že dolgo ne.

Tako je pred 16 leti, torej leta 2005, tedanji župan Občine Cerkevnik Jože Kraner pokazal, kje bo poslovno-obrtna cona v Brengovi.

Tako je poslovno-obrtna cona v Brengovi videti danes.

Vhod v poslovno-obrtno cono v Brengovi je videti kot vhod v majhno industrijsko mesto.

Občina bi zagotovo parcele v poslovno-obrtni coni uspela prodati že prej, če leta 2008 ne bi nastopila huda finančna in gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, tudi Slovenijo. Gotovo pa je tudi to, da bi Občina Cerkevnik posledice gospodarske krize občutila mnogo dlje, če ne bi imela poslovno – obrtne cone, ki je v občino privabila in še privablja podjetnike ter s tem tudi delovna mesta – pa ne samo v Brengovi, temveč tudi na drugih lokacijah, kjer podjetniki iz poslovno-obrtna cone izvajajo dela. Podjetniki, ki imajo svoje nepremičnine v poslovno obrtni coni v Brengovi zaposlujejo skupaj že več sto delavcev – nekateri izvajajo dela v poslovno-obrtni coni v Brengovi, še več pa jih dela na mnogih drugih deloviščih v osrednjih Slovenskih goricah ter drugod po Sloveniji in celo v tujini.

T. Kšela

POSLOPJE OSNOVNE ŠOLE - PREJ IN DANES

Osnovna šola je v okviru energetske sanacije dobila novo, snežno belo preobleko. Naši fotografiji prikazujeta, kakšna je bila šola prej in kakšna je danes.

T. Kšela

V BRENGOVI RASTE NASTANITVENI KOMPLEKS

V času pandemije covid-19, ko morajo zaradi oteženih pogojev gospodarjenja podjetja in podjetniki pokazati vse svoje znanje in sposobnosti, je med najbolj uspešnimi srednje velikimi podjetji na Štajerskem in v Sloveniji podjetje Amomont s sedežem v Hočah, ki je v lasti Jožeta Mihoriča in Rosvite Druzovič Mihorič iz Cerkevnik. Na lestvici najbolj uspešnih srednje velikih podjetij za leto 2020, ki jo je pripravil časopis Finance, se je Amomont uvrstil na 2. mesto na Štajerskem in na 6. mesto v Sloveniji. To je izjemen uspeh, ki kaže na uspešnost in trdoživost tega podjetja, ki je kljub zaostrenim gospodarskim razmeram lani ustvarilo rekordno višino prihodkov, od tega preko 80 odstotkov v Avstriji in Nemčiji.

Amomont Jožeta in Rosvite Druzovič Mihorič je med najbolj uspešnimi slovenskimi srednje velikimi podjetji

»Amomont ima v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji koncesijo za zaposlovanje kadrov na trgu Evropske unije s poudarkom na področjih gradbeništva, električnih napeljav ter proizvodnih in skladiščnih dejavnosti. Naša posebnost so kadri, ki so usposobljeni za izvajanje vseh vrst del pri gradnji predorov in

njihovi sanaciji,« pojasnjuje Jože Mihorič. V podjetju je trenutno okoli 400 zaposlenih, ki jih Amomont napotuje na začasno delo na različna gradbišča doma in v tujini, kjer zlasti vrtajo in gradijo tunele. Kot pravi Mihorič, je Amomont začel poslovati leta 2011. Vanj so uspeli pritegniti kar precej usposobljenih delavcev iz nekdanjih propadlih velikih slovenskih gradbenih podjetij. Zato ne preseneča, da je podjetje uspelo v relativno kratkem času pridobiti dobre reference tako na domačem kot tujih trgih. Podjetje se lahko pohvali tudi s številnimi projekti v Nemčiji in Avstriji, pri izvedbi katerih so sodelovali Amomontovci. Gre za številne podvoze, tunele in druge državne projekte v Avstriji, pa za gradnjo tunela pod avtocesto v bližini Stuttgarta, za obnovo predora pod morjem na Norveškem in za mnoge druge zahtevne projekte.

Podjetje Amomont, ki sta ga skupaj ustanovila zakonca Jože Mihorič in Rosvita Družovič Mihorič iz Cerkevneja, ima upravo na Miklavški cesti v Hočah pri Mariboru. Foto: arhiv podjetja

»Med zaposlenimi v Amomontu je največ delavcev s poklicno in srednjo tehnično izobrazbo ter inženirjev, saj je gradnja tunnelov zelo zahtevna. Poleg gradnje tunnelov pa se naše podjetje ukvarja tudi z logistiko in izvajanjem gradbenih del. Imamo strokovnjake, ki obvladajo vso, tudi najzahtevnejšo gradbeno mehanizacijo, po potrebi pa poskrbijo tudi za miniranje,« pojasnjuje svetovalec posloводства mag. Aleš Vajngerl. Po njegovih besedah imajo tudi strokovnjake za izvajanje zahtevnih elektro inštalacij. Med vsemi zaposlenimi je že več kot 30 odstotkov delavcev usposobljenih za opravljanje elektroinštalacijskih del.

Prvaki v vrtanju in gradnji tunnelov

Trenutno Amomont skupaj s Kolektorjem gradi tunnel v Črnem kalu za drugi tir železniške proge od Divače do Kopra. Na železniški progi Maribor – Šentilj pa skupaj s Kolektorjem gradi tunnel v Pesnici.

Podjetje Amomont je kupilo tudi del hale v poslovno – obrtni coni v Brengovi. »V Brengovi nameravamo servisirati lastni vozni park. Poleg tega bomo imeli v Brengovi skladiščne prostore in parkirišča za delavce, ki se s službenimi vozili vozijo na gradbišča doma in v tujini,« pojasnjuje Vajngerl. Mihorič pa dodaja, da zato nameravajo v poslovno obrtni coni kupiti še eno zemljišče.

V nastanitvenem kompleksu v Brengovi bodo dajali v dolgoročni najem opremljena stanovanja

Poleg podjetja Amomont imata Jože Mihorič in Rosvita Družovič Mihorič v lasti še podjetje AG Intex, ki se ukvarja z nepremičninami. Med drugim ima to podjetje v lasti 1600 kvadratnih metrov veliko poslovno stavbo v Hočah, v kateri je uprava Amomonta, okoli nje pa še 4.800 kvadratnih metrov zemljišča, na katerem so v glavnem parkirni prostori. Osrednja dejavnost podjetja AG Intex je gradnja nastanitvenih objektov oziroma stanovanj in njihovo oddajanje v dolgoročni najem.

Podjetje gradi nastanitveni kompleks v Brengovi. V tem kompleksu so en blok z osmimi apartmaji (vsak ima 55 kvadratnih metrov) in z 22 dvoposteljnimi sobami zgradili že pred časom, trenutno pa gradijo v njem še tri objekte.

»Že zgrajeni objekt je polno zaseden, kar nas veseli« pojasnjuje Jože Mihorič. »Še letos bomo v nastanitvenem kompleksu Brengova predali namenu novi objekt, v katerem bo deset garsonjer, vsaka bo imela 45 kvadratnih metrov in balkon. Pričakujem, da bomo uporabno dovoljenje dobili decembra. Predvidoma do konca maja pa bosta nared še dva objekta. V vsakem bo 14 stanovanj – skupaj jih bo torej 28. Od tega bo 20 stanovanj velikih od 90 do 100 kvadratnih metrov, osem pa od 45 do 60 kvadratnih metrov. Tako bo vsak najemnik lahko našel zase oziroma za svojo družino primerno stanovanje – od garsonjere do velikega večsobnega stanovanja.«

V Brengovi gradijo nastanitveni kompleks, v katerem že stoji objekt z osmimi apartmaji in 22 dvoposteljnimi sobami. Do konca leta bodo odprli nov objekt z desetimi garsonjerami, naslednje leto do konca maja pa še dva objekta s po 14 stanovanji. Foto: T. Kšela

Tako bo videti nastanitveni kompleks v Brengovi, ko bodo do konca zgrajeni vsi trije novi nastanitveni objekti. Foto: arhiv podjetja

So med redkimi v Sloveniji, ki gradijo stanovanja za dolgoročni najem

Kot pravi Mihorič je podjetje AG Intex eno redkih, če ne celo edino, ki v Sloveniji v takšnem obsegu gradi najemna stanovanja za trg – delno z lastni sredstvi in delno z bančnimi krediti. Po njegovih besedah namreč stanovanj, ki jih bodo zgradili, ne nameravajo prodajati, temveč jih bodo dali v dolgoročen ali kratkoročni najem. Dandanes si marsikdo ne more kupiti lastnega stanovanja, ima pa dovolj prihodkov, da najame stanovanje na trgu po zmerni ceni. Najemna stanovanja iščejo zlasti mlade družine, ki si še niso uspeli urediti lastnega doma in samske osebe. Nasploh se pri nas vse več ljudi odloči, da bodo podobno, kot je to praksa v tujini, živeli v najemnih stanovanjih in se sami ne bodo ubadali z gradnjo in vzdrževanjem nepremičnine. Tudi občina potrebuje določen fond stanovanj

za reševanje tako imenovanih socialnih problemov. Predvsem pa se, kot pravi Mihorič, za najemna stanovanja, zlasti manjša, zanimajo upokojenci, ki jim bivanje v lastnih hišah, še zlasti če so (pre)velike, zaradi velikih stroškov vzdrževanja in ogrevanja ter zaradi arhitekturnih ovir postaja preveliko breme.

Kot pravita Mihorič in Vajngerl, bodo za najemnike stanovanj lepo uredili tudi okolico objektov. Med objekti bodo uredili sprehajalni park s fontano ter balinišče. Okoli 60 odstotkov stanovanj bo imelo izhod na majhno ograjeno dvorišče. Vsem zainteresiranim najemnikom bodo v neposredni bližini dali na razpolago tudi košček zemlje, na katerem si bodo lahko uredili vrt in si sami pridelali korenček, peteršilj, solato, paradižnik in druge vrtnine.

Jože Mihorič: V nastanitvenem kompleksu v Brengovi stanovanj bomo prodajali, temveč opremljena dajali v dolgoročni najem na trgu. Foto: T. Kšela

Mag. Aleš Vajngerl: Podjetje Amomont, ki ima okoli 400 zaposlenih, bo v poslovno-obrtni coni v Brengovi servisiralo več kot sto svojih službenih vozil ter imelo svoje skladiščne in parkirne prostore. Foto: T. Kšela

Nove nastanitvene možnosti tako za mlade družine kot za upokojence

Kot pravi Mihorič bodo tako kot doslej, tudi v bodoče najemnine zmerne. »Naš interes je, da so najemniki zadovoljni in da je najem dolgoročen. Najemnikom za opremljeno stanovanje izstavimo samo en račun, tako da nimajo dodatnih stroškov s plačevanjem računov za elektriko, vodo, ogrevanje, kanalizacijo in podobno. Vsak najemnik vnaprej ve, koliko ga bo v celoti stalo bivanje v Brengovi, zato lažje gospodari s svojimi

prihodki. Sicer pa bodo v nastanitvenem kompleksu zaposleni tudi hišniki in čistilke, ki bodo po potrebi pomagali najemnikom, zlasti starejšim. Po potrebi jih bodo z avtomobilom peljali k zdravniku ali po kakšnem drugem nujnem opravku. Z občino se dogovarjamo, da bo dolgoročnim najemnikom, ki so oziroma bodo prijavljeni v občini Cerkevjak, če bodo potrebovali pomoč, zagotovila oziroma sofinancirala pomoč na domu. Skratka, življenje v našem nastanitvenem kompleksu ne bo samo udobno, temveč za starejše tudi dokaj varno.« Verjetno pa bo zanje življenje še posebej varno, če se bodo med seboj dobro razumeli in eden drugemu pomagali.

Kaj pa, če se bo pojavil starejši par ali upokojenec, ki ne more več sam živeti v veliki hiši. Ali bo podjetje AG Intex pripravljeno vzeti v najem njegovo hišo in jo oddajati naprej, njemu pa dati v najem manjše stanovanje? »Seveda,« pravi Mihorič. »Takšen primer smo že imeli. Naše podjetje najema tudi hiše in jih oddaja naprej. Moram reči, da je interes za najem manjših hiš na trgu vse večji.«

Dobro sodelovanje z občino

Če bo med najemniki na trgu interes, bo podjetje AG Intex nastanitveni kompleks v Brengovi še širil. »Razpolagamo še z dodatnimi 8.000 kvadratnimi metri zemljišč v soseščini, na katerih bi lahko zgradili še dva ali celo tri stanovanjske objekte,« pojasnjuje Mihorič. Vajngerl pa dodaja, da se dogovarjajo tudi z občino, saj bo večji promet zaradi večjega števila prebivalcev v Brengovi terjal dodatna vlaganja v cestno infrastrukturo, ki je že sedaj zelo obremenjena.

»Občino moram pohvaliti, saj je poskrbela za ureditev novega vodovoda v Brengovi in še nekaterih infrastrukturnih objektov. Tudi elektriko imamo, sami pa smo do nastanitvenega kompleksa pripeljali še optiko. Imamo tudi lastno čistilno napravo. Nujno pa bi bilo utrditi še okoli 300 metrov bankin in modernizirati cesto,« pojasnjuje Mihorič.

V nastanitvenem kompleksu v Brengovi, kot rečeno, trenutno beležijo 100-odstotno zasedenost z najemniki, ki so v glavnem vsi prijavljeni v občini Cerkevjak, saj se je vsak dolžan prijaviti na naslovu, kjer dejansko prebiva. Pred koncem naslednjega leta pa se jim bo verjetno pridružilo še več kot sto novih najemnikov oziroma novih občank in občanov občine Cerkevjak. To ne bo vplivalo samo na večje prihodke občine iz naslova povprečnine, temveč bo izboljšalo tudi demografsko sliko v občini, saj bodo večja stanovanja verjetno vzele v dolgoročen najem mlade družine.

Tomaž Kšela

DOGAJANJA - IZ JESENI V ZIMO

KOMEMORACIJA OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE

Komemoracija ob dnevu spomina na mrtve v Cerkevniku tudi letos ni izostala. Pripravilo jo je Združenje za vrednote NOB Cerkevjak. Cvetje in sveče so prižgali pri spomeniku zavezniškim letalcem na Vanetini, pri spomeniku padlim v 1. svetovni vojni in pri spomeniku talcem in padlim v 2. svetovni vojni pred Domom kulture v Cerkevniku.

Kot vsa leta županovanja je pri vseh treh že omenjenih spomenikih prižgal sveče in položil cvetje tudi Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak.

Župan Marjan Žmavc in Franc Bratkovič, predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Cerkevjak, sta na komemoraciji pri osrednjem spomeniku NOB v Cerkevniku spregovorila o pomenu boja proti okupatorju, v katerem je bilo veliko trpljenja, prelite krvi in žrtev, da danes živimo v miru in govorimo slovensko. Delček tega pa so temu doprinesli tudi naši cerkevjaški aktivisti in borci, ki se niso predali in prepustili usodi ter sprijaznili z namenom, ki ga je imel okupator.

Predsednik ZZB je prisotne tudi pozval, naj ne nasedajo zdraham, lažem in podtikanjem, s katerimi želijo nekateri pisati neko novo, svojo zgodovino 2. svetovne vojne. Poudaril je: »Ostanimo pokončni in spoštujmo, kar so nam priborili uporniki širom naše bivše skupne in današnje domovine ter širom zavezniškega sveta«.

K spomeniku so položili venec in se poklonili spominu vsem žrtvam narodnoosvobodilnega boja 2. svetovne vojne.

F. B.

KOMEMORACIJA V GRADCU

Kot že nekaj let se je tudi letos na osrednjem pokopališču v Gradcu komemoracije ob dnevu mrtvih pri mednarodnem spomeniku žrtvam nacizma udeležila delegacija članov Združenja borcev za vrednote NOB Cerkevjak.

Na spomeniku je vklesanih 2516 imen talcev in borcev proti nacizmu. Od tega 1213 imen Slovencev, med njimi tudi iz Cerkevnikja.

Na obelisku pa je v 11 jezikih napisano: Čuvajte svobodo in mir, kajti dali smo zanjo življenje. Spomenik je bil postavljen leta 1961 in je v celoti delo nekdanjega podjetja Granit iz Oplotnice.

F. B.

RABOTE LETOS ZARADI EPIDEMIJE COVIDA NI BILO

Poleg mnogih drugih dogodkov je letos zaradi epidemije covid-19 odpadla tudi tradicionalna spomladanska rabota. Samo upamo lahko, da bo epidemija te nadežne in nevarne bolezni z mnogoterimi obrazi do pomladi minila. V tem primeru bomo verjetno na raboto ponovno odšli tako radostno in veselo, kot so šli veselo s harmonikarjem na čelu na raboto domačini z naše fotografije pred desetletjem in pol, torej spomladi leta 2006.

T. Kšela

MARTINOVANJE ZARADI EPIDEMIJE ŽE DRUGIČ ODPADLO

Tradicionalno martinovanje, ki so ga leta in leta v središču Cerkevnikja organizirali prizadevni člani in članice Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevnikja, je zaradi epidemije covid-19 letos že drugo leto zapored odpadlo. Tako tudi letos ni bilo ene od najbolj tradicionalnih prireditev, ki je značilna za naše vinorodne kraje in ki vsako jesen daje življenju v njih svojevrsten pečat. Martinovanje namreč ni samo enodnevni družabni dogodek, temveč se vinogradniki in vinarji, če se želijo na njem pohvaliti s kakovostnim mladim vinom,

nanj pripravljajo vse leto. Za to, da pridelajo dobro vino, morajo namreč vse leto v tesnem sodelovanju z naravo trdo in po pameti delati tako v vinogradu kot v kleti.

Da na tradicionalno martinovanje ne bi čisto pozabili, objavljamo fotografijo z veselega martinovanja v Cerkevniku pred 15 leti, torej leta 2006.

T. Kšela

DOBRI MOŽJE

Potem ko je prvi teden veselega decembra obiskoval bolj in manj pridne otroke Miklavž, tudi Božiček in Dedek Mraz nista pozabila na njih.

F. B.

BELE SLOVENSKE GORICE

Osrednje Slovenske gorice so zopet bele. Na naši fotografiji so s snegom pokriti Stanetinci.

T. Kšela

VESELO SILVESTROVANJE

Zaradi epidemije covida-19 letos nikjer v Sloveniji ne bodo organizirali silvestrovanja na prostem. To pa še ne pomeni, da za silvestrovo v osrednjih Slovenskih gorinah ne bo slavnostnega razpoloženja, ki si ga mnogi pričarajo kar sami z ognjemeti v zasebni režiji. Naš posnetek prikazuje enega od številnih zasebnih ognjemetov, s katerim so Cerkevničanke in Cerkevničani lani za silvestrovo pričakali letošnje leto. Zagotovo bomo z raketami in ognjemeti v veselem razpoloženju pričakali tudi naslednje leto, pa naj prinese, kar hoče. Upajmo na najboljše.

T. Kšela

ZRNJE NASTALO OB UPOŠTEVANJU PROTIKOVIDNIH UKREPOV

Tako kot že več števil Zrnja iz Cerkevniaka je tudi tokratno številko uredništvo pod taktirko urednika Edvarda Pukšiča pripravilo ob upoštevanju ukrepov za zajezitev širjenja novega korona virusa. Za novinarje, dopisnike in urednika je to kar precejšnja težava, saj priprava prispevkov o delu občine, društev, klubov, različnih organizacij, gospodarskih družb in nasploh o življenju in delu Cerkevničank in Cerkevničanov terja veliko kontaktov, ki so v času epidemije oteženi. Zato se je bilo za pravo vsakega prispevka potrebno potruditi še bolj kot sicer. Na fotografiji je utrinek z novembrske seje uredniškega odbora Zrnja v Avli Vlada Tušaka v kulturnem domu v razmerah epidemije.

Na stenah avle so lepo vidna slikarska dela cerkevniškega slikarja, umetniškega fotografa in kiparja Iva Lorenčiča, ki so še vedno na ogled.

T. Kšela

IZ ORGANIZACIJ, ZDRUŽENJ, DRUŠTEV IN KLUBOV

Slovenskogoriški forum o posledicah epidemije COVID SPREMINJA TUDI DRUŽBO IN LJUDI

Slovenskogoriški forum je ob upoštevanju pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) izvedel razpravo na temo »Kakšen bo svet po covidu-19?« ter o aktualnih socialnih in ekonomskih razmerah v občini Cerkljenjak in osrednjih Slovenskih goricah po dveh letih epidemije.

Kot je dejal predsednik foruma Tomaž Kšela, je lani opravljena raziskava Urške Sodja iz vladnega Urada za makroekonomski razvoj (UMAR) pokazala, da se je Slovenija po tem, kako je epidemija vplivala na povečanje stresa in zaskrbljenosti med ljudmi, znašla na repu lestvice med državami Evropske unije. Manj kot prebivalce Slovenije je epidemija »vrgla iz tira« samo Fince in Dance. Po drugi strani pa je bilo v Sloveniji v času epidemije po podatkih iz raziskave Eurofounda zaupanje prebivalcev v institucije nižje od evropskega povprečja, povečalo se je število prijav družinskega nasilja, zmanjšal se je tudi optimizem ljudi glede njihove prihodnosti. Državljeni Slovenije smo v času epidemije v povprečju manj zadovoljni od povprečnega Evropejca, pri čemer so starejši nad 50 let bolj zadovoljni kot mlajši. Številne raziskave kažejo tudi, da so ukrepi za zajezitev širjenja epidemije covida slabo vplivali na razpoloženje in duševno zdravje večjega števila ljudi, zlasti otrok in mladostnikov. Posebej zaskrbljujoča so poročila o povečanju samomorilnosti med mladimi.

Katja Ronhi in dr. Neža Majdič iz Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta Soča sta raziskali vpliv epidemije na socialne razmere prebolelih po covidu-19. Ugotovili sta, da se je kar 49 odstotkom poslabšal ekonomski položaj, zlasti zaradi vpliva njihove bolezni na prihodek gospodinjstva. Bolj dolgoročne ekonomske in socialne posledice občutijo delovno aktivni prebivalniki in njihove družine, medtem ko se upoko-jencem po prebolelem covidu ekonomski položaj ne poslabša tako opazno. Številnim pa se zaradi posledic bolezni zmanjša kakovost življenja.

Iz Poročila o spremljanju revščine in socialne izključenosti v Sloveniji, ki sta ga septembra letos uredila dr. Živa Humer in Jean Nikolić iz Evropske mreže za boj proti revščini (EAPN), izhaja, da je Slovenija ena od sedmih držav Evropske unije, v kateri se je v času epidemije stopnja tveganja revščine povečala. Trenutno prag tveganja revščine za samsko osebo znaša 732 evrov. V Sloveniji živi pod pragom tveganja revščine 254 tisoč oseb, med njimi 97 tisoč upokojencev (večina med njimi je samskih upokojenk), 46 tisoč oziroma 5 odstotkov revnih zaposlenih, 38 tisoč brezposelnih in 41 tisoč oziroma desetina mladoletnih otrok v Sloveniji. Država posledice blaži z dodeljevanjem denarnih socialnih pomoči. Cenzus zanjo je 402,18 evra. (Minimalna plača znaša 1.024 evrov bruto oziroma 736 evra neto). Leta 2018 je socialno pomoč prejemale 83.295 oseb, leta 2019 90.922 oseb, lani pa že 99.297 oseb (maja lani celo 103 tisoč).

Kljub temu, da se število revnih povečuje, se število brezposelnih zmanjšuje. Septembra letos je bilo nekaj več kot 66 tisoč brezposelnih, leta 2019 pa 69 tisoč. V Sloveniji je stopnja brezposelnosti 7,1.

Na eni strani je vse več revnih, po drugi strani pa se je v času epidemije v Sloveniji povečalo varčevanje – privarčevana sredstva državljanov Slovenije znašajo več kot 48 milijard evrov, kar predstavlja skoraj 103 odstotke letnega bruto domačega proizvoda Slovenije. Državljeni Slovenije še niko-

li niso privarčevali toliko sredstev, kot v času epidemije. Po stopnji varčevanja je bila Slovenija v tem času med državami v Evropski uniji na tretjem mestu – bolj varčni od nas so bili samo Norvežani in Slovaki.

Epidemija covida je v Sloveniji očitno pospešila socialno diferenciacijo in povečala socialne razlike med ljudmi. Povečala je tudi prekarizacijo dela in zmanjšala socialno varnost velikega števila ljudi, zato ni več samo zdravstveni, temveč postaja tudi družbeni problem. Posledice epidemije ne bodo spremenile samo družbe, temveč se skozi epidemijo spreminjamo tudi ljudje. Človek po epidemiji covida ne bo več takšen, kot je bil pred njo.

O ekonomskih in socialnih razmerah v Cerkljenjaku je spregovoril župan Marjan Žmavc. Kot je dejal, se je v zadnjem času stopnja brezposelnosti v občini zmanjšala, pri čemer od 100 do 150 ljudi hodi na delo v Avstrijo. Tudi socialne razmere v občini so stabilne, probleme, ki jih zaznajo, pa rešujejo skupaj s centrom za socialno delo, Karitasom in Rdečim križem. Kmetijska proizvodnja je dobila na veljavi, saj ljudje spet bolj segajo po hrani, proizvedeni v lokalnem okolju. Zato bo občina uredila tržnico. Žal pa se je v času epidemije povečala tudi nestrpnost med ljudmi.

V razpravi so člani foruma opozarjali zlasti na povečevanje socialnih razlik in na čedalje večje nezaupanje ljudi v institucije. Andrej Kocbek iz Lenarta je dejal, da nezaupanje v institucije vodi v apatijo in hromi učinkovit spopad z epidemijo, jez med oblastnimi organi in državljani pa bo ostal in zaviral razvoj tudi po njej. Edi Kupčič iz Sv. Andraža je menil, da se nezaupanje do institucij in oblasti kaže tudi v premajhni precepljenosti. Starejši pa so zaskrbljeni, ker pri nas nimamo urejene dolgotrajne oskrbe. Dr. Ivan Rihtarič iz Radencev pa je opozoril, da se nekateri, ki delajo v Avstriji, tam tudi cepijo. Opozoril je, da je država v času epidemije veliko pomagala socialno najbolj šibkim. Tudi Franci Zorko iz Cerkljenjaka je menil, da bi brez te pomoči bile socialne razmere še težje. Več razpravljavcev je poudarilo, da bodo posledice epidemije vse večje, čim dalj bo trajala, zato moramo vsi narediti, kar je v naši moči, da bi se čim prej končala. Vsakdo lahko največ stori s cepljenjem, če mu to dopušča zdravje ter s spoštovanjem ukrepov (držanjem distance, umivanjem rok, nošenjem maske v zaprtih prostorih).

Po razpravi so člani izmenjali informacije o svojem strokovnem in avtorskem delu ter se dogovorili, kako si bodo medsebojno pomagali, kolikor je to pač mogoče. Še posebej z veseljem so sprejeli informacijo, da je član foruma ddr. Ivan Rihtarič napisal in izdal knjigo Franc Rihtarič, od resnice do mita.

E. P., T. K.

IZZIV ZA ŠKSG: 2021 JE BILO EPSKO, NAJ BO 2022 ŠE BOLJ

Kako bi lahko v enem članku opisali leto 2021 s Študentskim klubom Slovenskih goric? Hmm ... Bilo je dolgočasno, bilo je razburljivo. Bilo je poučno, bilo je zabavno. Bilo je poučno, a hkrati odklop od učenja. Kot navadno, je bilo tudi leto s ŠKSG polno vsega, kar pač potrebuješ v študentskih letih. Pa pogledajmo, kaj vse smo doživeli!

ŠKSG je bil športno aktiven: sodelovanje s fitnesom Dre-am gym in šolo Plesna dimenzija, jutranja joga s Sano Grah Amidžič, tedenska odbojka na mivki v poletnih mesecih ter

sodelovanje na poletni ligi futsala v Jurovskem dolu.

ŠKSG je potoval: na jesenskem izletu smo si ogledali prelepe Benetke, Gardaland in Gardsko jezero, decembra pa smo se peljali na sosednjo Madžarsko, kjer smo si ogledali s prazničnimi lučkami okrašeno Budimpešto.

ŠKSG se je izobraževal: celoletno sodelovanje s Knjižnico Lenart, tečaj za vaditelja čolna in radijske postaje, tečaj mešanja koktailov, tečaj fotografiranja, Webinarji, predavanja in interaktivne delavnice na različne tematike.

ŠKSG je bik dobrodelen: sodelovanje na krvodajalskih akcijah UE Lenart, razpisi za mlade mamice in enkratno denarno pomoč, deljenje rožic za dan ženo ipd.

ŠKSG se je tudi zabaval: poleg vseh že naštetih projektov smo se zabavali tudi na večeru smeha s tremi stand up komiki v Benediktu, na online FIFA turnirju, Škisovi tržnici, na vseh druženjih na uradnih urah ter seveda tudi na občnem zboru, ki je potekal v soboto, 4. 12., na Turistični kmetiji Breznik v Komarnici. Pregledali smo leto 2021 in že začeli z zbiranjem idej za še bolj nepozabno leto 2022.

Ekipa aktivistov Študentskega kluba Slovenskih goric, ki bo poskrbe-la za nepozabno 2022.

Dijaki in študenti - sledite nam na socialnih omrežjih (FB, IG), preglejte našo spletno stran (sksg.org) ali pa nas obiščite na uradnih urah vsako sredo od 17. do 20. in v soboto od 10. do 13. ure (trg Osvoboditve 9, 2230 Lenart) in imejte nepozabno leto tudi vi!

Teja Vogrinec

ENTUZIAZEM JE ŠE VEDNO PRISOTEN

Kulturne aktivnosti so bile letos okrnjene tako kot na sploh pri vseh društvih. Da ljudje potrebujemo druženje in drug drugega je bilo jasno že jeseni, ko se je veliko članov spraševalo, ali bomo v tem zimskem obdobju, ki je tradicionalno rezervirano za druženja ob priložnostnih aktivnostih, sploh lahko imeli kakšne vaje za prihodnje nastope. Po tolikšnem premoru in po še vedno nestanovitnih navodilih in priporočilih naših odločevalcev, je bil pravi izziv znova kontaktirati vse pevce, igralce in plesalce, da bi znova prišli skupaj. Komunikacija in pozitivna spodbuda sta obrodili sadove, saj smo na prvih vajah mešanega pevskega zbora ugotovili, da je jedro članov še vedno ostalo enako, prav tako pa se je pozitivno odzvala tudi naša pevovodja Anita Grajfoner Šamperl. Zaradi porasta okužb in novih navodil smo morali vaje zbora znova prekiniti, pri čemer čakamo novo priložnost za druženje, ko bo le to mogoče.

Odličnega odziva je bila deležna tudi naša folklorna sekcija, kjer smo morali malo prevetrili skupino. Tudi tu nam je uspelo

v nekaj poskusih vzpostaviti jedro plesalcev, ki so začeli loviti plesno kondicijo. Pri plesnih vajah so epidemiološka priporočila nekoliko bolj ohlapna in omogočajo, da skupina še vedno vztraja z vajami. V veliko spodbudo sta nam tudi naš mentorski tandem, Rok Kurnik in Bojan Glaser, ki sicer uspešno delujeta tudi v drugih sekcijah – med drugim je Bojan Glaser s svojo postavitvijo plesalcev skupine s Svete Ane letos uspel priti tudi na državno prvenstvo, kar je v konkurenci skupin z večjim kadrovskim in finančnim zaledjem izjemen dosežek. Kljub temu da so vaje fizično zelo naporene, je pozitivna energija zagotovljena, zato medse še vedno vabimo posameznike ali pare iz okolice. Za informacijo - vaje zaenkrat potekajo vsako sredo ob sedmih, ko bomo pa znova lahko pričeli tudi s pevskega vajami, pa bodo vaje verjetno ob ponedeljkih.

Dramska sekcija je trenutno malce v mirovanju, saj zaradi epidemioloških razmer nismo začeli vaj. Dodatno težavo predstavlja tudi dejstvo, da večina prejšnjih igralcev obiskuje tudi obe drugi sekciji, zato preprosto zmanjkuje časa še za ene vaje, ki pa zahtevajo veliko več odrenja in truda. V pripravljenosti imamo komedijo Štirje letni časi Vinka Möderndorferja, glede na razmere pa bomo poskusili pripraviti kakšen krajši igralski prikaz za naš kulturni praznik.

V letu 2022 se s strani Občine Cerkevnik v Kulturnem domu v Cerkevniku obeta kar nekaj investicij, o čemer bo več govora v naslednji številki Zrnja, društvo pa bo izkoristilo to obdobje za obnovo društvenih prostorov. Tu gre predvsem za prostor, kjer bomo hranili folklorne obleke, in veliko sobo, ki služi za preoblačenje, sestanke, ansamble, itd. Prenovili bomo leseni strop, zamenjali razsvetljavo in prepleskali stene, da bodo prostori bolj svetli in uporabni.

Za konec vam lahko v letu 2022 zaželimo le še veliko potrpežljivosti, zdrave pameti, pozitivnih zgodb in zdravja, ki vas naj spremljajo vedno in povsod. Kultura je vedno predstavljala sredstvo za povezanost in enotnost, zato verjamemo, da nam bo to uspelo ohraniti tudi v naslednjih mesecih.

Dani Zorko

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV IN LJUBITELJEV VINA CERKVENJAK

"Kdor je spomladi trte obrezal,
kdor je poleti pridno škropil
in kdor poganjke lepo je privezal,
žlahtno v jeseni vince bo pil."

Tako se glasi besedilo ene od nešteti pesmi, povezano z vinom, trtami in delom v vinogradu, nikdar pozabljenega "ljudskega godca" Lojzeta Slaka, od čigar slovesa je letos minilo že 10 let.

Čas hitro mineva in tudi iztekajoče leto 2021 se počasi preveša v naslednje leto, ko nas spet čakajo stalna opravila kakor v vinogradih, tako tudi v kletih, pa vendar vsako sezono tako različno, da lahko na koncu leta ugotovimo, da pa je bilo minulo leto prav pestro in aktivno.

Tako je tudi v našem društvu vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak. Navkljub okrnjenemu delovanju zaradi določenih omejitev druženj, povezanih z varovanjem zdravja, člani poskušamo slediti zastavljenim načrtom. Pa naj bo ta zapis neke vrste poročilo o izvedenem delu.

V februarju smo začeli z načrtovanimi izobraževanji. Tako smo 4. februarja izvedli načrtovano kletarsko delavnico letnika 2020, v omejenem obsegu pa 15. februarja izvedli delavnico o rezi vinske trte.

Po sklepu izredne seje smo občni zbor članov izvedli na daljavo in sicer smo evidentiranim članom poslali v potrditev dva sklepa, ki smo ju nato na 41. seji, dne 29. aprila 2021, po prešteti glasov potrdili. Člani so lahko glasovali preko elektronske pošte, SMS sporočil ali telefonsko osebno ter po navadni pošti.

Rez Johanezove trte smo 13. marca opravili v režiji članov upravnega odbora, ob prisotnosti župana in gospodarja trte ter cerkvenjaške vinske kraljice.

Ocenjevanje vina smo izvedli 30. marca. Navkljub strogim omejitvam so domači vinogradniki prispevali kar 41 vzorcev, med katerimi smo podelili 20 zlatih plaket in 18 srebrnih plaket. Za laskavi naziv najboljšega kletarja sta se letos potegovala kar 2 vzorca z enako oceno 18.40 točke.

Odlični rezultati in visoka povprečna ocena so potrditev, da so smernice, po katerih delamo, dobre.

Pletiv

Zaradi omejitev druženja smo naslednje načrtovane dejavnosti izvajali šele v mesecu juniju, v času občinskega praznika.

Dogodke smo pričeli 7. junija, ko smo izvedli izobraževalno-družabni dogodek o pletvi trte – zelena dela v vinogradu, na katerem smo podelili plakete iz društvenega ocenjevanja vina, ki je bilo letos že 19. zapored.

V soboto 12. junija smo izvedli pohod po cerkvenjaški vinski cesti, tokrat smo šli čez kar nekaj zaselkov – preko Kadrencev, skozi Cogetince, nato Cenkova, skozi Brengovo nazaj v Cerkvenjak.

Dogodek posebne vrste je bil tudi kuhanje enolončnice naslednji dan, torej 13. junija, ki je potekal sicer v organizaciji DKDŽ, vendar smo ga izvajali na različnih lokacijah. Tako smo člani DVLV kuhali na 2 lokacijah, in sicer en del na domačiji predsednika v Brengovi, ter drugi del na domovanju blagajnika v Cerkvenjaku, kjer je kuhal pretežno ženski del ekipe.

Sledil je osrednji del praznovanja ob občinskem prazniku, za katerega smo skupaj z DKDŽ pripravili razstavo "Vino in kulinarika" in sicer v avli KD Cerkvenjak. Razstava je bila na voljo v soboto 19. junija in še naslednji dan, ko je potekala osrednja prireditev ob občinskem prazniku, na katerem smo člani DVLV pripravili pogostitev s pijačo na kar treh stojnicah.

V tem mesecu smo tako sodelovali še na srečanju pod lipo samostojnosti 24. junija in tako sklenili dogodke, ki se jih je zvrstilo ta mesec kar nekaj.

Malo počitka, seveda ob delu v vinogradih, ki ga v tem času ne zmanjka, in že se je bližala postavitve klopote, ki smo ga letos postavili v četrtek, 29. julija. Do jeseni je to bilo vse zaenkrat, ko smo se dobili na izobraževanju pred trgatvijo 30. avgusta.

Priprave na trgatve so v teku, tako načrtujemo tudi dogodek "Pod klopotcem", katerega osrednji del je trgatve Johanezove trte, ki ga izvedemo 11. oktobra, sicer zaradi slabega vremena izvedemo osrednji del s kulturnim programom v dvorani GD Cerkvenjak, vendar je glede na razmere prireditev lepo uspela.

Na trgatvi Johanezove trte, foto: Ludvik Kramberger

V četrtek, 4. novembra, smo izvedli kletarsko delavnico letnika 2021 z delovno pokušino, kjer smo prvič ocenili letošnji pridelek.

S kasnejšo situacijo glede omejitev druženja, so se končali tudi vsi nadaljnji večji načrtovani dogodki v letu; predvsem martinovanja smo si organizirali v družinskih krogih.

Upravni odbor društva se je v tem letu srečal na rednih sejah kar 5-krat; srečanja ob raznih dogodkih pa smo izkoristili za neke vrste izredne sestanke, ko smo usklajevali posamezne dejavnosti.

Na koncu se naj zahvalim vsem, ki kakorkoli pripomorete, da se naša dejavnost nadaljuje in izvaja: v prvi vrsti Občini Cerkevjak, vsem strokovnim svetovalnim službam in njih zaposlenim, vsem sodelujočim društvom na dogodkih, OŠ Cerkevjak, vsem članom Odborov društva, vsem posameznikom in pa obiskovalcem naših prireditev in podpornikom našega dela.

Franci Zorko

TURISTIČNO DRUŠTVO CERKVENJAK

V preteklega pol leta na žalost zaradi razmer nismo mogli izvesti vseh načrtovanih prireditev v naši občini, smo pa uspeli izvesti večino ali pa se jih udeležiti.

Sodelovali smo na veseli kuharji, izvedli smo tradicionalno tekmovanje v košnji trave z ročno koso pri družini Bezjak, v arheološkem parku smo dokončali brajde, izdelali smo presmec. Konec novembra smo pri predsedniku Alojzu Zorku naredili adventni venec, ki je postavljen pred Johanezovo kapelico.

V soboto pred božičem nas še čaka postavljanje jaslic na stalnem mestu z eno novostjo. Če bodo januarja pogoji dopuščali, pa bomo seveda izvedli tradicionalni Antonov pohod.

T. D. Cerkevjak, David Poljanec

ČD IVAN JURANČIČ V DRUGI POLOVICI LETA 2021

Še nekaj dni, pa se bomo poslovili od 2021 leta, še enega leta, ki za čebelarje ni bilo takšno, kot bi si ga želeli. Tako po osnovnem poslanstvu, čebelarjenju, kakor tudi na področju društvenega življenja.

Naj spomnim na pisanje iz meseca junija. Že takrat je bilo v našem članku omenjeno, da je bila prva polovica letošnjega leta za čebelarje katastrofalna, šlo je tako daleč, da so čebelarji namesto, da bi točili med, krmili čebelje družine – mimogrede, še starejši čebelarji pravijo, da tega ne pomnijo. Bilo je tudi izraženo upanje, da bi lahko travniške medonosne trave in cvetje vsaj delno umilile izpad paše akacije in kostanja, pa je nestanovitno vreme v veliki meri preprečilo tudi to. Po besedah nekaterih naših čebelarjev, ki sem jih prosil za kratko oceno letošnje sezone, je bila celotna sezona resnično mnogo slabša od običajnih, a ne skrajno slaba, spet drugi pa so jo označili kot katastrofalno, kakor je celotno slovensko čebelarsko sezono 2021 ocenil tudi predsednik ČZS g. Noč.

Nakladni panji, foto: Igor Žmave

Največji izpad je bil, zaradi že navedenih razlogov seveda pri pridelavi osnovnega čebeljega produkta, medu. Posamezniki v našem društvu tako letos sploh niso točili, ali pa je bilo medu za vzorec. Tudi tisti, ki so imeli več čebelarske sreče ali

pa su ujeli pravi trenutek za pobiranje pridelka, povedo, da je bila bera za vsaj polovico manjša od pričakovane, med pa je bilo med možno pridobiti v glavnem kot mešan. Ob tem se je dalo pridelati tudi nekaj cvetnega prahu in propolisa. Nekateri čebelarji so skromne zaloge, ki so se nahajale v medišču pustili kot del naravnega krmljenja za prezimitev. Ker je bila pašna sezona torej po večini skromna, se je to odrazilo na rojenju čebel, iz s hrano praznih panjev, so čebele pogosto rojile. K sreči ni bilo zaznani večjih bolezenskih pojavov pri čebelah, vsakoletna stalnica varoja, pa se je razbohotila v večji meri pred pričetkom zazimljenja, predvsem pri čebelarjih, ki se nagibajo k bolj ekološkemu načinu boja proti tej, milo rečeno, nadlogi. Čebelarji povedo, da tudi letošnji začetek zimske sezone ni najbolj ugoden, kako in kaj pa bo seveda pokazal čas, in kot je zapisal eden od članov: »Upam, da bodo vse družine preživele in upam na "normalne" pogoje v naslednjem letu v naravi (s tem tudi za boljše pogoje za čebele)«.

Ureditev brežine s škarpo, foto: Vido Blažič

Torej je letošnjo čebelarko sezono narekovalo in zaznamovalo predvsem vreme, dejavnik proti kateremu čebelarji s še toliko čebelarskega znanja in prakse, ter ogromno vloženega truda, ne morejo nič. Podobno je v zadnjem času na področju društvenega življenja in delovanja, ki ga v zadnjem obdobju do dobra narekujejo ukrepi, povezani z boleznijo COVID - 19 in izhajajočimi vladnimi ukrepi, o čemer pa smo že tudi pisali, oziroma je zadeva neljuba stalnica v celotni družbi. Na žalost nam do sedaj ni uspelo izvesti rednega letnega občnega zbora za leto 2021, v takšni obliki, kot smo tega vajeni, zato pripravljamo izvedbo na daljavo, o čemer bodo člani obveščeni v naslednjih dneh. Tudi k rednim petkovim srečanjem nismo pozivali in se dobivali, kot je bilo to v navadi v preteklosti. Kljub temu je bilo opravljenih nekaj društvenih delovnih akcij za vzdrževanje okolice društvenega čebelarskega doma in njegove notranjosti. S pomočjo zunanjega izvajalca se je nadaljevala ureditev brežine nad društvenim čebelarskim domom, oziroma odvodnjavanje. Sodelovali smo tudi v vseslovenski akciji Tradicionalni slovenski zajtrk, z donacijo medu iz društvenega čebelnjaka in članov ČDIJC Osnovni šoli Cerkevnik in vrtcema v kraju, na žalost pa je tudi v tej aktivnosti manjkalo druženje oziroma neposredni stik z učenci in učitelji ter varovanci in vzgojitelji. Tudi komunikacija s stanovskimi organizacijami, predvsem ČZS in ČZDM, še naprej poteka na daljavo, prav tako pa večina usposabljanj. Upamo na boljše čase.

Za zaključek. Kljub vsemu zgoraj naštetemu, moramo gledati naprej. Delajmo skupaj, in praznujmo skupaj, pa čeprav vsak na svojem koncu. Upajmo, da se bo v naslednjem obdobju uresničilo to, kar si je zaželel in svojem sporočilu ob oceni letošnje sezone napisal eden od članov: »Naj končno medi!«

Vido Blažič

AKTIVNOSTI DRUŠTVA KRDEBAČ V LETU 2021

V letu, ki se izteka, je tako kot vsa naša življenja, tudi naše društvo zaznamovala epidemija COVID-19. Zato so bile nekatere načrtovane aktivnosti organizirane v okrnjeni izvedbi z upoštevanjem vseh priporočil NIJZ, nekatere pa so bile žal odpovedane.

V mesecu oktobru smo organizirali tradicionalni kostanjev piknik na Peščenem Vrhu.

Žal pa so se razmere v Sloveniji spremenile in zaradi ukrepov, prepovedi zbiranja ljudi, je tudi letos odpadlo tradicionalno martinovanje, kjer smo vsako leto sodelovali z društvom

Vinogradnikov pri krstu mladega vina.

Ker pa smo v veselem decembru, smo se v društvu odločili, za izvedbo Miklavževanja in obdarovanja naših najmlajših. Žal se otroci niso mogli srečati s sv. Miklavžem in njegovimi spremljevalci. Je pa naš Miklavž svoje poslanstvo zelo dobro opravil in otroke obiskal na

njihovih domovih, ter jim pred vrata nastavljal simbolična darila. Nekaterim otrokom je celo uspelo ujeti prihod Miklavža in ga pozdraviti skozi okno.

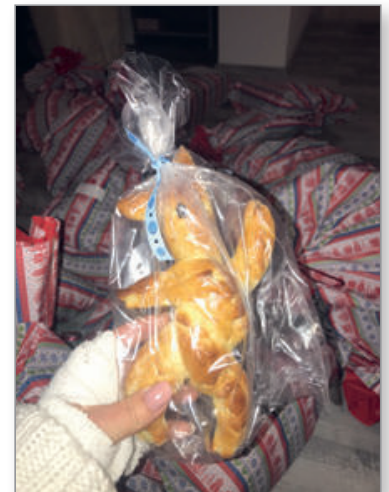
Do konca leta nas čaka še nekaj dogodkov. Prvi je pletenje krdebačev, ki pa letos ne bo organiziran za javnost, ampak bodo člani društva krdebače pletli vsak na svojem domu. V kolikor se epidemiološko stanje spremeni, vas bomo preko informacijskih kanalov (facebook) obvestili, kje boste lahko dobili krdebače. V kolikor pa ostanemo omejeni, pa lahko pokličete predsednico društva ga. Marjeto Šalamun (041 211 296) in se dogovorite za brezplačni prevzem krdebačev.

Letos smo člani društva zadolženi za postavitve jaslic v cerkvi sv. Antona v Cerkevniku.

Že drugo leto pa bo naše društvo kot »Božiček« v imenu Občine Cerkevnik, obiskal otroke in jih obdari ob prihajajočih praznikih.

Kljub situaciji v kateri živimo, smo v društvu vseeno zadovoljni z izvedbo zastavljenih načrtov, saj nam je uspelo izpeljati skoraj vse načrtovane dogodke.

V zimskem času smo

člani društva začeli z igranjem namiznega tenisa pri Mirku Kozarju na Peščenem Vrh. Tenis se igra vsak četrtek ob 18.00 uri. Na igranje ste vabljeni tako člani kot simpatizerji.

V začetku leta 2022, nas čaka Rimski prestop v novo leto in tradicionalno metanje pikada na Peščenem Vrh, v kolikor bodo ukrepi to dopuščali.

Ob iztekajočem se letu se zahvaljujemo vsem donatorjem in sponzorjem za pomoč pri izvedbi naših dogodkov. Vsem bralcem Zrnja in vsem občanom želimo Blagoslovljene božične praznike in srečno 2022, v upanju, da ostanemo zdravi, in da se v naslednjem letu srečamo na naših dogodkih.

Danica Kladošek

USPEŠNIH 20 LET AEROKLUBA SRŠEN CERKVENJAK

Aeroklub Sršen Cerkvenjak letos obeležuje že 20 let res uspešnega delovanja, ki ga spremlja odločen razvoj iz kluba, ki je na začetku štel le nekaj članov in je bil brez vzletišča, do kluba z lastnim vzletiščem in letališkim hangarjem in z cca. 60 člani tako iz Cerkvenjaka kakor tudi celotne Štajerske. Klub je tako stopil v skupino večjih in uspešnih letalskih klubov, ki so poznani tako doma kot na tujem.

Tako kot vsako leto smo ne glede na vse omejitve zaradi ukrepov proti širjenju pandemije covid-19 tudi letos organizirali največjo klubsko prireditev, in sicer že 10. LETALSKI DAN AK CERKVENJAK 2021 ter 20. obletnico delovanja AK Sršen Cerkvenjak, ki je bila v soboto dne 19.6.2021 na vzletišču Cerkvenjak Zbralo se je kar nekaj pilotov, ljubiteljev letenja in obiskovalcev, ki so si lahko ogledali pester letalski in zabavni program ter po želji z letalom poleteli med pticami.

V začetku septembra ste se dve mešani posadki tekmovalcev iz AK Sršen Cerkvenjak, AK Murska Sobota in LCM udeležili DP ULN 2021 v Ajdovščini in uspešno zastopali naš klub ter zasedli odlično šesto in deveto mesto.

V mesecu oktobru smo izvedli tudi klubski kosanjev piknik in krst novega 4-sedežnega letala TECNAM, katerega lastnik je član kluba in pilot Vlado Družovič. Na prireditvi se je zbralo veliko članov, pilotov iz sosednjih klubov in naših podpornikov ter donatorjev, ki nas odločno podpirajo pri razvoju našega kluba.

Krst 4-sedežnega letala TECNAM

V klubu tako potekajo aktivnosti za podaljšanje vzletišča v Čagoni, kajti projekt obrambe pred točo z letali, ki se je nekaj časa poleti izvajal tudi iz vzletišča Cerkvenjak ter razvoj letalskega turizma že sama po sebi kličeta po podaljšanju vzletišča,

in sicer severno proti avtocesti za cca. 200 m. Obstoječe dimenzije ne omogočajo varnega letenja za tipe letal, ki se koristijo za protitočno obrambo z letali in tudi letala iz tujine, ki bi nas lahko obiskala imajo zahteve po daljši pristajalni stezi.

Smo stališča, da je treba izkoristiti ta veliki potencial, ki ga nudi samo vzletišče in v prihodnje intenzivno izvajati vse aktivnosti, da bo izvajanje obrambe pred točo iz Cerkvenjaka ter obisk letal iz tujine kaj kmalu realnost.

Številčni obisk pilotov in letal iz vse Slovenije

Notranjost hangarja ob klubski prireditvi

Cilj kluba za v prihodnje je predvsem zagotavljati najboljše možne pogoje za varno letenje tako za motorne pilote, modelarje kot motorne padalce. Prav tako želimo še naprej aktivno sodelovati z domačimi in tujimi klubi ter delati na približevanju letalskega športa vsem zainteresiranim. Zato vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite v klubu ali vsaj na naših prireditvah.

Spremljajte nas in se nam pridružite na:
<http://www.facebook.com/AeroklubSršen/>

Vito Kraner, tajnik AK Sršen Cerkvenjak

KONEC JESENSKEGA DELA NOGOMETNE SEZONE IN PRIPRAVE NA SPOMLADANSKEGA

Z novembrom so vse selekcije NK Cerkvenjak zaključile s tekmovalnim delom. Članska ekipa bo prezimila z delitvijo tretjega mesta, selekcija U13 je samo z enim porazom na prepričljivem drugem mestu, fantje selekcije U11 so trenutno brez poraza, najmlajši iz U7 in U9 pa se zelo uspešno kosajo s svojimi nogometnimi vrstniki. Kljub solidnemu stanju na lestvici smo se v klubu odločili, da za člansko ekipo poiščemo drugega trenerja in poskusimo priti na ali pod sam vrh lestvice.

Nadstrešek v ŠRC

Seveda naši nogometaši med zimo ne počivajo. Vse selekcije imajo tedensko dva treninga. Za uporabo telovadnice smo se dogovorili v OŠ Cerkevnik in dva termina v OŠ Vitomarci, za kar se občini Cerkevnik in Vitomarci tudi najlepše zahvaljujemo. Bomo pa v zimskem obdobju odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem in turnirjev.

V mandatu novega vodstva smo v klubu »izšolali« še tretjega trenerja, ki deluje v Nogometni šoli NK Cerkevnik.

Borba najmlajših

Posvet pred tekmo

V zadnjem delu leta smo skupaj z Občino Cerkevnik, postavili nujno potreben nadstrešek na zadnji strani tribun. Zelo smo veseli tudi nove ureditve cestne povezave do ŠRC-ja. Cesta s kolesarko stezo je na novo asfaltirana, širša in kar je zelo pomembno, osvetljena.

V oktobru je predsednik kluba prejel tudi protokolarno vino potomke Johanezove trte, kar je tudi dokaz dobrega sodelo-

vanja z občino in drugimi društvi.

V klubu smo kot vedno izdali koledar za leto 2021, na katerem se predstavljajo vse naše selekcije. Koledar je poleg igralcem na voljo tudi osebju kluba tudi podpornikom in simpatizerjem.

Člani NK Cerkevnik želimo vsem Cerkevničanom veselo, srečno in predvsem zdravo leto, ki prihaja.

Jani Dimec, predsednik NK
Cerkevnik

Arhivsko vino

NK CERKVENJAK

Jesenski del sezone je uspešno za nami, kljub karantenam, prestavljanju tekem ter ogromno prilagoditvam. Zato bi na prvem mestu radi pohvalili vse naše igralce, starše in trenerje za vztrajnost ter prilagodljivost v teh izjemnih časih.

Zaradi neugodnih vremenskih razmer so se že vsi naši nogometaši iz trave preselili na parket, kjer že pridno trenirajo.

Pregled dosedanjih aktivnosti po selekcijah (sezona 2021/2022)

U-7 (Najmlajši cicibani, trenerji: Damjan Žmavc, Jani Dimec, Sergej Košnik in pomočnika: Uroš Mauko, Jure Rajšp)

Našo najmlajšo selekcijo, ki je zelo številčna, vodijo kar trije trenerji in še dva pomočnika. Že lani smo uspešno pričeli z vrtcem, zato smo se letos odločili, da ekipo prijavimo tudi v tekmovanje pod okriljem MNZ Maribor. Fantje in dekle so jeseni tako odigrali že 6 turnirjev z drugimi ekipami ter s tem nabirajo prve tekmovalne izkušnje. Rezultat pri tej selekciji ni v ospredju in se ne beleži, so pa že večkrat tudi okusili slast zmage. Trenutno dvakrat tedensko trenirajo v telovadnici OŠ Cerkevnik – Vitomarci, zimskih turnirjev v telovadnici pa zaradi razmer verjetno ne bo.

U-9 (Mlajši cicibani, trener: Gorazd Perkovič)

Igralci, ki igrajo v selekciji mlajših cicibanov letos prvič igrajo v ligaškem tekmovanju. Ravno zato so začetki bili malce težji, a so se fantje hitro navadili tekmovalnega ritma. Nastopajo v 3. skupini lige U9 pod okriljem MNZ Maribor, kjer je 10 ekip. Uspeh je polovičen in obeta za naprej. Rezultati se ne beležijo in tudi lestvice pri tej starostni kategoriji ni. Sedaj pa dvakrat tedensko trenirajo v telovadnici, en termin je v Cerkevniku, drugi pa v Vitomarcih. Pozimi turnirjev ali lig verjetno ne bo, kjer bi lahko sodelovali.

U-11 (Starejši cicibani, trener: Tadej Vajzman)

Selekcija nastopa v 2. skupini lige U11 MNZ Maribor, kjer je 7 ekip. Odigrali so 6 tekem in kar na vseh premagali nasprotnice (Lenart, Pobrežje, Paloma, ROHO, Starše in Kovinar). O njihovi dominantnosti pa priča tudi njihova gol razlika, ki trenutno znaša kar 68:14. Res odličen dosežek. Čestitke fantom in trenerju za ta uspeh. Tudi pri tej kategoriji žal ni vodene lestvice. Zimski čas pa bodo fantje izkoristili za treniranje v telovadnici, kjer imajo po en termin v Cerkvenjaku in Vito-marcih. Zimskih lig ali turnirjev verjetno ne bo.

U-13 (Mlajši dečki, trener: Dejan Žmavc)

Ekipa nastopa v 2. skupini lige U13 MNZ Maribor, kjer tekuje kar 12 ekip, od tega so kar tri ekipe iz Koroške, kar pomeni dolga gostovanja.

Selekcija je jesenski del končala na odličnem 2. mestu in imajo enako točk, kot prva ekipa Marles hiše iz Limbuša, zato se nam obeta zanimiv spomladanski del. Njihova gol razlika znaša 45:7, v ekipi pa igra tudi drugi najboljši strellec lige, Jure Šoštar-rič, ki je v polno zadel kar 19-krat. Pohvaliti treba vse igralce za odlične predstave ter starše za dobro vzdušje. Zimo bodo fantje preživel v telovadnici, kjer trenirajo dvakrat tedensko. Tudi tu-kaj se zaradi razmer ne obetajo kakšne zimske lige ali turnirji.

ČLANI (v iskanju novega trenerja)

S pripravami na novo sezono so Člani pričeli že julija in do pričetka sezone igrali veliko prijateljskih tekem, osvojili pa so tudi 3. mesto na turnirju v Tišini. Naša članska selekcija tudi letos nastopa v 2. članski ligi MNZ Maribor. V ligi letos igra samo 9 ekip.

Fantje so jesen končali na dobrem 4. mestu s 14 točkami in imajo enako točk, kot tretjeuvrščena Kungota. Vodilna ekipa je Tabor (22 točk), točko za njimi pa je Fram. Gol razlika članske ekipe je 11:10, mesto najboljšega strelca ekipe pa si delijo kar štirje igralci, Damjan Žmavec, Jaša Zupančič, Alen Kranvogel in Vid Benjamin Krajnc. Vsi so zadeli po dvakrat.

Kljub solidnem mestu na lestvici, se je klub odločil, da spoznamo prekine sodelovanje z dosedanjim trenerjem Aleksandrom Kreslinom in tako išče novega trenerja za člansko ekipo. Poleg te spremembe bo verjetno še tudi kakšna igralrska okrepitev. Člani se trenutno dvakrat tedensko rekreirajo v telovadnici OŠ Cerkvenjak – Vitomarci, s pripravami na spomladanski del sezone pa bodo predvidoma pričeli v začetku februarja. Spomladanski del se bo predvidoma pričel konec marca ali v začetku aprila 2022.

Naj vas spomnimo, da je vpis v nogometno šolo NK Cerkvenjak mogoč skozi celo leto. Za vse informacije nas lahko kontaktirate preko našega Facebook profila NK Cerkvenjak ali našega e-maila nkcerkvenjak@gmail.com.

Kot leta poprej, smo tudi letos dali izdelati klubske koledarje. Vabimo vas k nakupu, saj lahko tako tudi vi s prostovoljnim prispevkom podprete delovanje našega kluba.

Konec leta je običajno čas, ko se zahvalimo tistim, ki so nam skozi celotno leto stali ob strani in nas podpirali. Na tem mestu se iskreno zahvaljujemo vsem našim sponzorjem, donatorjem, otrokom in staršem, simpatizerjem, zvestim navijačem, vsem pridnim pomagačem in ostalim, ki ste nas kakorkoli podpirali. HVALA vsem!

Dejan Žmavc, prof., podpredsednik in vodja NŠ

VETERANI »ANTUJ«

Veteranska ekipa »Antuj« iz Cerkvenjaka, ki nastopa v Medobčinski veteranski ligi Slovenskih goric, je že pred časom zaključila s tekmami jesenskega dela sezone 2021/2022.

Kot organizatorji in vodje te sezone se trudimo, da tekmo-vanje poteka regularno in načrtujemo že zaključek sezone, za katerega si želimo, da bi potekal v času praznovanja občine Cerkvenjak, meseca junija 2022.

Po jesenskem delu sezone je v vodstvu lige ekipa KMN Vi-tomarci CAR MONT, naša ekipa veterani »Antuj« pa je na tretjem mestu. Verjamemo, da se lahko do konca prvenstva z nekaj zmagami približamo vrhu.

V zimskem času bomo pridno trenirali v telovadnici OŠ Cerkenjak in se morebiti udeležili kakšnega veteranskega turnirja. V mesecu marcu, pred začetkom sezone, pa upamo, da bomo lahko ponovno organizirali priprave na slovenski obali.

Veterani »Antuj« se zahvaljujemo vsem sponzorjem in donatorjem, ki nam omogočajo naše aktivnosti. Vsem občankam in občanom občine Cerkenjak pa želimo srečno, zdravo in uspešno leto 2022.

Veterani Antuj

IZ ŠOLE IN VRTCA

PRAZNIK NAŠI DOMOVINI SLOVENIJI

26. decembra je dan samostojnosti in enotnosti – državni praznik. Ta dan se spominjamo 26. decembra 1990. Takrat smo razglasili rezultate volitev o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Takim volitvam pravimo plebiscit. Naš narod je bil takrat enoten kot še nikoli.

Dom, domovina, naša dežela, slovenski jezik, kultura, slovenščina, Slovenija.

Uresničile so se nam stoletne sanje in zdaj živimo v svobodi, naša domovina je prosta in samo naša.

Kdo je prvi zapisal besedo Slovenci? Primož Trubar v večini svojih spisov, nagovorov, pozdravov nagovarjal rojake: »Moji lubi Slovenci!«

V njegovih besedilih se čuti ljubezen do lastnega naroda. »Brati in pisati slovensko.«

»Slovenski jezik se povsod glih inu v eni viži ne govori, drugači govore z enim besedami Krajnci, drugači Korošci, drugači Štajerji inu Dolenjci ter Bezjaki, drugači Krašvci inu Istrijani, drugači Krovati,« je zapisal Primož Trubar.

Domovinske tematike se je v svojih številnih delih loteval France Prešeren in pred njim tudi Valentin Vodnik.

Hvalnico slovenski zemlji je v svojem delu, povesti Kurent (1907) zapisal Ivan Cankar: »O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: 'Tod bodo živeli veseli ljudje!' Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje – puste leže tam, strmé proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih gorov do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev, in je rekel: 'Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo

vriskanje!' Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pogrnala kal in je rodila – vzrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, ostrmi pred tem čudom Božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj goré in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo – ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca.« Ni lepšega besedila o slovenski deželi, polno je občudovanja, hvaležnosti in lepote.

Pisati o domovini, Slovencih, rodni grudi. Tone Pavček je pesnik, ki ga vsekakor moram omeniti, kadar je beseda o domoljublju.

Take dežele ni

(Tone Pavček)

Lepa je moja dežela. Bridkosti polna.

Sem je stvarnik sejal nemir

in lepoto, ki je skoraj popolna,

in žalost, kot je ni na svetu nikjer.

Nikjer ni zemlja tako skromna in radodarna,

nikjer ne pride lastovka tako hitro na jug,

nikjer ni nikoli tako bledikava zarja

skozi stoletja ohranjala up.

Nikjer trave z Jurijem, svojim patronom,

ne veseljačijo tako dolgo v jesen

in nikjer ne kriče še pod betonom

o zelenem spominu svojim ljudem.

Nikjer niso hoste tako skrivnostne

z brezni in grapami, ki jih je zlo

polnilo s trupli, da njih belo okostje

sije potomcem v neprijazno temo.

Lepa je moja dežela. Lepa do muke.

Samo tu gruli prsteno grlo rim.

Samo tu so tudi groze manj hude.

Samo tu lahko živim.

Dragi Slovenci, naša domovina je odvisna od nas Slovencev, od našega ponosa in ljubezni. Vse dobro ob prazniku naše drage Slovenije.

Jožica Vršič Novoselnik, učiteljica slovenščine

NEKAJ UTRINKOV PRAZNIČNO OBARVANIH DEJAVNOSTI NA ŠOLI

December je mesec praznovanja, topline, čarobnosti in tudi obdarovanj. Učenci so ga začeli s tehničkim dnevom, na katerem so barvali, rezali, lepili, brusili, šivali, pekli in preizkušali številne tehnike, s katerimi so izdelali božično-novoletne izdelke. Razvijali so ustvarjalne spretnosti in z nekaj vztrajnosti so skupaj z učitelji iz različnih materialov naredili čudovite izdelke, ki bodo krasili šolske prostore in njihove domove. Delo je potekalo v prijetnem vzdušju, saj so se iz učilnic slišale božične pesmi.

Z nastalimi izdelki smo poskrbeli za praznično okrasitev šolskih prostorov, s čimer smo nekaj praznične toplote vnesli tudi v sicer resne šolske prostore.

December je mesec številnih navad, ki povezujejo družinske člane. Nekatere se prenašajo iz roda v rod, spet druge uvajamo iz tujih kultur. Nekatere pa žal tudi izginjajo. Na šoli smo z različnimi dejavnostmi, ki smo jih izvajali pod skupnim naslovom akcije **BOŽIČNO-NOVOLETNA VOŠČILA BREZ** sms-ov, spodbudili učence k ohranjanju ene izmed prijetnih decembrskih tradicij. Učence smo spodbujali k ustvarjalnemu sestavljanju vsebin prazničnih voščil v prijetnem družinskem vzdušju ter k pošiljanju voščilnic po klasični pošti. Tako prejete voščilnice naredijo na prejemnika večji vtis in ostanejo dlje časa v spominu.

Učenci so pri pouku slovenščine utrdili znanje o pisanju voščila in vsaj eno voščilo napisali na voščilnico, ki je pristala v nabiralniku naslovnika. Voščilnice so izdelali doma, na tehniškem dnevu ali pri podaljšanem bivanju. Tisti malo manj ustvarjalni so jih lahko kupili od devetošolcev, ki so jih prodajali za humanitarno Ekološko-kulturno društvo za boljši svet. Tako so delovali tudi dobrodelno.

Ker je december tudi mesec obdarovanj, smo učence s posebnimi potrebami spodbudili k medsebojnemu obdarovanju in sodelovanju, kar je v tem času zaradi številnih ukrepov precej oteženo. Rezultat medsebojnega sodelovanja so bili čudoviti leseni škrtati. Starejši učenci so pri tehniški interesni dejavnosti in urah dodatne strokovne pomoči pripravili lesene dele, mlajši učenci pa so jih okrasili. Vsak je škrtata opremil še z lastnoročno napisanim voščilom za izžrebanega učenca, kateremu je škrtata tudi podaril.

Ker pa v mesecu decembru praznujemo še državni praznik, smo nekaj časa namenili tudi njegovi obeležitvi. Tako je v virtualni obliki nastala krajša različica tradicionalne decembrske prireditvi **Ujemi trenutek**. Njeno vsebino si lahko ogledate na spletni strani šole.

In kot se spodobi, se bodo učenci 24. decembra od koledarskega leta poslovili z glasbo, plesom in prijetnim druženjem. Najprej bodo prisluhnili praznično obarvani oddaji šolskega radia, nato pa bodo zapeli in zaplesali novemu uspehu polnemu letu 2022 naproti.

Štefka Smej

DAN SLOVENSKE HRANE

Tradicionalni slovenski zajtrk, 19. 11. 2021, na OŠ Cerkvenjak – Vitomarci

Projekt organizira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje RS v sodelovanju z drugimi ministrstvi, zavodi in organizacijami. Izvajamo ga vsak tretji petek v novembru. Nastal je na pobudo Čebelarke zveze Slovenije. Sredstva za izvedbo Tradicionalnega slovenskega zajtrka je zagotovilo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Namen projekta je izobraževati, obveščati in osveščati otroke, šolarje in širšo javnost o dobrih prehranjevalnih navadah, pomenu uživanja zajtrka in prednostih lokalno pridelanih živil slovenskega izvora.

Letos je potekal že 11. Tradicionalni slovenski zajtrk s sloganom »Zajtrk s sadjem – super dan!«. Projekt se je navezoval na mednarodno **leto sadja in zelenjave**, ki ga je razglasila Generalna skupščina Združenih narodov.

Na OŠ Cerkvenjak – Vitomarci smo dan obeležili z zajtrkom in različnimi dejavnostmi. Sprva smo prisluhnili šolskem radiu, kjer smo izvedeli veliko o pomenu zajtrka in o samem projektu. Pesem Čebelar nas je popeljala v prijetno vzdušje in vzbudila kreativno ustvarjanje pogrinjkov po razredih.

Za letošnji Tradicionalni slovenski zajtrk so mleko pripeljali s kmetije Roškar, med je pridelal čebelar g. Anton Anžel, maslo so v mlekarni izdelali iz slovenskega mleka, črni kruh iz krušne peči pa nam je dobavila ga. Senekovič. Tudi jabolka so bila iz našega domačega okolja - s sadjarstva Družovič v Vitomarcih.

Po zajtrku so sledile aktivnosti po razredih. V letošnjem letu smo predstavili živila, ki so sestavni del zajtrka. Učenci so se seznanili kako nastane kruh, med, maslo in spoznali različne sorte jabolk ter si ogledali krajši film o kranjski čebeli. Del dejavnosti je bil namenjen tudi predstavitvi pomena zdravih prehranjevalnih navad in telesne aktivnosti na naše zdravje. Učenci so v vsakem razredu svoja na novo pridobljena spoznanja strnili v obliki likovnega ustvarjanja.

S tovrstnimi projekti vsekakor krepimo zavest o pomenu kmetijstva, čebelarstva, živilske industrije, zdravega načina življenja ter uživanja lokalno pridelane hrane na naše zdravje in okolje.

Sabina Kocijan, org. šol. Prehrane

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO JIH JE NAVDUŠILO

Streljanje, bodisi z zračno puško ali lokom, ima svoje mesto tudi v dejavnosti organizacije borcev za vrednote Slovenije. V svojem programu dela ga ima tudi Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvenjak, kjer k temu športu spodbujajo tudi šolsko mladino.

Tako so se letos v sklopu športne prireditve Veter v laseh učenci višjih razredov Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci preizkusili med ostalimi športno-rekreacijskimi disciplinami ta dan tudi v streljanju z zračno puško, ki ga je izpeljalo Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvenjak. Učenkam in učencem je ob tej priliki bil na kratko predstavljen vojaški poklic kot tudi poklici, v katerih se zaposleni srečujejo z orožjem.

Streljanja se udeležilo po naprej pripravljenem razporedu skupaj 36 učenk in učencev sedmega, osmega in devetega razreda. Večina od njih je zračno puško imela v rokah prvič. Dogajanje, nad katerim so bili šolarji navdušeni, je bilo tudi tekmovalnega pomena. V konkurenci deklet je zmagala Ivana Vršič s zadetimi 35 krogi od 50 možnih, drugo mesto je pripadlo Lani Vidovič,

zadetih 34 krogov, in tretje Sari Krepša, 31 krogov.

Bili so navdušeni ... Foto: Mitja Stanek

Pri fantih je bil najboljši Tomaž Vršič s zadetimi 43 krogi, drugi je bil Maks Vršič, 29 krogov, in tretji Iztok Toš z zadetimi 27 krogi.

F. B.

MESEC DRUGAČNOSTI

V vrtcu Cerkvenjak smo se v letošnjem šolskem letu pridružili projektu Korak k sončku (Društvo Sonček – Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije), ki ga je podprl Zavod RS za šolstvo. Cilj projekta je sprejemanje in razumevanje kakršne koli drugačnosti, predvsem otrokom približati otroke, mlado- stnike ter odrasle s posebnimi potrebami. Večino dejavnosti smo izvedli v mesecu novembru, zato smo ta mesec poimenovali mesec drugačnosti.

Pri najmlajših otrocih (otroci iz rdeče in vijolične igralnice) smo pojem drugačnosti najprej uvedli z opazovanjem stvari in ljudi okrog sebe. Opazovali smo prijatelje in ugotovili, da imajo nekateri modre oči, drugi rjave, nekateri so majhni, spet drugi veliki ... Pripovedovanje pravljic je pravi način, kako otroku približati življenjske resnice ter jim nuditi odgovore na najrazličnejša vprašanja.

Mlajšim otrokom smo tako ta nov pojem razložili čim bolj konkretno in s preprostimi besedami med pripovedovanjem pravljic. Izbrali smo pravljico Velika knjiga male Neli (P. Goodhart), kjer velik slonček, ki je sive barve, ima velika ušesa in tanek rep; prav tako kot miška, spozna, da v resnici ni velika miš, ampak majhen slonček. Spodbujali smo jih k opazovanju in iskanju podobnosti in razlik – osredotočili smo se predvsem

na dele telesa. Na koncu smo ugotovili, da sta si živali zelo podobni, a hkrati tako različni. Ne glede na to pa sta prijateljici. Vzgojiteljice smo jim odigrale tudi lutkovno predstavo o mali Neli, otroci pa so z navdušenjem opazovali.

V oranžni in zeleni igralnici so otroci spoznavali pravljico Grdi raček (H. C. Andersen), katere motiv je ne sprejemanje drugačnih ljudi. Pravljica nas želi naučiti sprejemati, še posebej pa ceniti drugačnost. Ko so otroci zgodbo že dobro spoznali, so si sami izdelali prstne lutke ter s pomočjo vzgojiteljic odigrali pravo lutkovno predstavo Grdi raček.

Najstarejši otroci (iz zelene in modre igralnice) so si kot rdečo nit izbrali zgodbo Svetlane Makarovič Veveriček posebne sorte. Za poslušanje so si pripravili posebno vzdušje: udobno so se namestili na odeje in se sprostiti ob zvokih narave. Veveriček Čopko je poseben, saj se je rodil z deformirano tačko. Bil je neke vrste invalid. Otroci so se odločili, da bodo zgodbo v mesecu decembru tudi sami odigrali. Izdelali bodo kostume, rekvizite in sceno, poskrbeli pa bodo tudi za glasbeno spremljavo, ki jo bodo izvedli na male ritmične instrumente. Predšolski otroci so tudi »stopili v čevlje« slepih, gluhih in invalidnih ljudi (paraplegikov). S pomočjo preveze za oči so se igrali »slepe miši« in poskusili prepoznati prijatelje. Slušalke (z glasbo) so

jim približale svet gluhih in naglušnih, saj so se na vso moč trudili, da bi lahko razbrali iz ustnic, kaj jim kdo želi povedati. Ugotovili so tudi, da je gibalna oviranost lahko kar velik problem, sploh tam, kjer ni prilagoditev za to. Uporabili so kar velike vreče za smeti, ki so jih pri premikanju močno ovirale.

Izredno zanimiva izkušnja otrokom je bila, ko nas je obiskal invalid g. Franc Simončič, ki je na vozičku že več kot 50 let. Otroci so mu pripravili vprašanja, ki so potrdila dejstvo, da so otroci iskreni in brez dlake na jeziku. Vendar nas je simpatični gospod vse presenetil s svojo odprtostjo in otroško nagajivostjo, ko je brez problema odgovarjal na še tako zahtevna otroška vprašanja. Pokazal nam je tudi nekaj trikov z vozičkom ter kako vozi avto in otroci so bili navdušeni. Predstavil jim je njegov način življenja, otroke je spodbudil naj poskušajo čim več narediti sami, da krepijo mišice, naj električne skiroje zamenjajo za navadne ter čim več hodijo peš. Le tako bodo ostali zdravi ter aktivni. Otroci so sami ugotovili, da je dobro, da imamo v vrtcu tudi klanec in ne le stopnice, da lahko pride k nam na obisk oseba na invalidskem vozičku. Otroško radovednost je zanimalo predvsem, zakaj je gospod Franc brez nog in kako opravlja določene naloge, obenem pa jim je pojasnil, da sam namreč noče električnega vozička, saj raje razgiba svoje telo tako, da sam potiska kolesa vozička. G. Franc je otrokom pokazal svoj prirejen avtomobil, katerega lahko kot invalidna oseba tudi pelje. Pokazal jim je izkaznico, ki jo dobijo invalidi, da imajo pravico parkirati na posebnih parkirnih prostorih.

V vseh skupinah je v jutranjem krogu tekla beseda o drugačnosti, o razlikah in podobnostih med ljudmi. Otrokom smo poskušali vzbuditi čut do sočutja, razumevanja in sprejemanja drugačnih ljudi. V večnamenskem prostoru so se na platnu vrtele številne krajše risanke in risani filmi na to temo. Po ogledu

posnetkov je sledil pogovor v igralnici, kjer so otroci junake iz prizorov oz. določene dogodke poskušali povezati s podobnimi ljudmi ali zgodbami iz svojega življenja. Ugotovili smo, da kar nekaj otrok pozna osebe s posebnimi potrebami.

V mesecu decembru bomo vzgojiteljice za otroke pripravile še dramsko igro po zgodbi Hanina božična želja (A. Pinterič), ki predstavlja življenje deklice na invalidskem vozičku. Zgodba bo povzela celomesečno izvajanje projekta in bo služila kot zaključek obravnavane tematike. Izdelali bomo še voščilnice, ki jih bomo namenili društvom invalidov v naši bližini.

Upajmo, da smo otrokom vsaj malo približale dejstvo, da so otroci in odrasli s posebnimi potrebami del naše družbe. Staršem dajemo spodbudo, naj bodo pri srečanju otrok in odraslih s posebnimi potrebami vzor, naj se otroci učijo od vedenja odraslih, naj nikar ne bodo posebne potrebe tabu tema v naših družinah. Pogovarjajmo se tudi o najtežjih temah. Spodbujajmo njihovo radovednost, saj bodo le tako zmogli odrasti v boljše in spoštljivejše ljudi, zaradi katerih bo svet, v katerem bivamo, boljši in lepši.

Koordinatorica projekta Korak k Sončku Maruška Herga

živalskega mehurja. Tla so seveda narejena iz blata. Domačija odkriva značilno panonsko hišo, ki ji pod slamnato dvokapno streho sledi vinska klet. Med zanimivejše stavbne detajle sodijo mrežasta kletna vrata z letnico 1811. Svojo prvo rekonstrukcijo je doživela leta 2002 (obnovljene stene, streha in okolica) ter gospodarsko poslopje.

Hiša je na izgled zelo privlačna. Od znotraj sta združeni spalnica in kuhinja. V sosednji sobi je črna kuhinja, katera še ni dokončana - obnovljena. V njej je še krušna peč. V njej so kuhali vse. Imamo še tretjo sobo, v kateri so vsi premeti tistega časa. Imamo posode, obloge, nože lonce ... zraven hiše je še klet, v kateri imajo shranjene vse predmete, s katerimi so nekdaj delali. To so: noži, kose, motike, rešeta, brusi, ničke ...

Ko smo hiško obiskali, je bila tam gneča, pričakovali so goste, tudi iz tujine. Ogled smo zaključili v POŠ Vitomarci, kjer smo se malo okrepčali in potem smo se odpravili proti domu.

Če si želite hišico pogledati podrobno, se pozanimajte na Občini Sveti Andraž, domačin Edi Kupčič vam bo z veseljem pripovedoval in vam razkazal poslopje kot ga je tudi nam – novinarjem.

Zala Anželj, 7. a

APEL IN ČEVLJAR

Sonet Franceta Prešerna se spremeni v prozo

Pred davnimi časi je živel starogrški slikar Apel, ki je na ogled postavil sliko, na katero je bil zelo ponosen in je želel slišati mnenje o njej, zato se je umetnik skril za sliko in poslušal, kaj navadni ljudje in umetniki o njej govorijo.

Pred sliko stopi čevljar, ogleduje si čevlje in naenkrat opazi, da imajo premalo jermenov. Takoj izza slike stopi Apel in pravi kar kritizira čevljarček, da videti bo dobro, saj on si želi, da je slika popolna.

Ko pride drugi dan spet mož kopitni, namesto, da bi še dalje po svojih opravkih, je začel gledati in kritizirati meča, ki se mu ne zdijo pravilno naslikana.

Prikaže se Apel imenitni in reče, da je napačno sodil, on se spozna na čevlje, saj je čevljar, meča pa naj sodi kdo drug.

Le čevlje sodi naj Kopitar, je zaključni verz. To pa pomeni, da naj vsak sodi le o tistem, na kar se spozna. Ta verz je v rabi še danes.

Prešernov sonet je posvečen Jerneju Kopitarju.

Gal Plohl, 8. a

MLADI PIŠEJO

NOVINARJI V HRGOVI DOMAČIJI

Vitomarci so zelo majhna, a zelo zanimiva in lepa vas. Središče ima veliko zanimivih točk; cerkev, kužno znamenje, kapele. Med zanimivimi muzeji je mala prikupna stara hiška, ki se imenuje Hrgova hiška.

Učenci izbirnega predmeta šolsko novinarstvo OŠ Cerkvenjak – Vitomarci smo se odpravili na ogled te znamenitosti, bilo je v mesecu septembru.

Hrgova domačija predstavlja tip panonskega doma iz začetka 19. stoletja, sestavljata jo hiša in gospodarsko poslopje.

Stene so sestavljene iz mešanice gline in blata, ki so prebeležene z apnom. Streha je pokrita s slamo. Okna in vrata hiše so zelo majhna. Narejena so iz lesa in nadomestek stekla - iz

MAČKA IN MIŠ

(basen)

Sestradena mačka je izza grma opazovala mamo miško, kako se na jasi ob gozdu igra s svojimi mladički.

Začele so se ji cediti sline. Naenkrat se je pognala za mamo miško. Male miške so se razbežale in skrile v svoj domek. Njihova mama pa je hitro tekla in zbežala požrešni mački.

Z drevesa je ves prizor opazovala vrana. Poletela je nad poraženo mačko in ji rekla: »Si pa res prava neumnica, saj si se pognala za največjo mišjo. Lahko bi ujela katero od manjših, ki so počasnejše in šibkejše. Naj te to izuči. Kdor z malim ni zadovoljen, večjega ni vreden.«

Nauk: Kdor z malim ni zadovoljen, večjega ni vreden.

Lana Pernat, 7. a

PISMO IZ PIRANA

Piran, 5. november 2021

Dragi dedi,

pišem ti iz šole v naravi, danes smo imeli zelo super pohod, šli smo iz Fiese do Sečoveljskih solin, pohod je bil dolg in lep. V ponedeljek pa smo raziskovali morske organizme. Našli smo rakovice, polže samotarje in celo morske školjke. V torek pa smo školjke tudi skuhati z neko omako. Po resnici povedano mi školjke niso všeč.

Spat hodimo ob 22.00. Zbudimo se ob 7.15. Komaj čakam, da pridem domov, te že pogrešam.

Jutri bomo imeli ribarjenje, že komaj čakam, mogoče kaj ujamem. V petek pridem domov ob 17. uri zvečer.

Telefone dobimo ob 7. uri zvečer, pokliči kaj, da ti povem še kako zanimivost.

Lep pozdrav,

tvoja vnukinja Ajda

Ajda Druzovič, 7. a

PISMO IZ PIRANA

Piran, 8. november 2021

Draga babi in dedi!

Pišem vama iz šole v naravi. Tukaj v Fiesi se imamo odlično. Jutraj imamo jutranjo telovadbo. Razdelili so nas po skupinah, da lahko rešujemo naloge na terenu. Zabavno je, ko se lahko sami sprehajamo po trgu. S nalogami, ki jih delamo po skupinah, zbiramo točke. Že prvi dan smo dobile nagrado za lepo pospravljeno sobo. Za nagrado smo dobile listke, na katerih so napisana naša imena. Sobe so majhne, ampak lepe. Vsak večer se igramo družabne igre. Najbolj mi je bilo všeč lokostrelstvo. Pripravljali smo školjke, katerih nisem poskusila. Imamo tudi dolge večerne pohode. Hrana, ki jo dobimo, je izvrstna. Za domom je igrišče, ob morju pa lahko igramo odbojko. Odmora imamo bolj malo, saj čez cel dan potekajo aktivnosti, vsak dan nekaj novega. Lovili smo tudi ribe, čeprav nisem ujela nobene. Kupili smo si spominke, ustavljal smo se na sladoledu, ki je bil zelo dober. Ko smo v domu, si velikokrat hodimo v druge sobe na obiske. Zvečer nam učitelji dajo telefone v uporabo, a le za kratek čas.

Tukaj je odlično, lepo vaju pozdravljam in vaju že pogrešam, Ana Mari

Ana Mari Par, 7. a

V Fiesi ...

MED LJUDMI

MINISTER PODGORŠEK SE PRIDRUŽUJE AKCIJAM PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI

Vsako leto 25. novembra obeležujemo mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami in s tem začetek mednarodnih dni boja proti nasilju nad ženskami, ki trajajo do 10. decembra in jih letos v Sloveniji obeležujemo že 27. leto. Tudi letos so ti dnevi zaznamovani s pandemijo covid-19.

Na povabilo Društva za nenasilno komunikacijo se mednarodnim akcijam proti nasilju nad ženskami pridružuje minister dr. Jože Podgoršek, v znak simbolične podpore si je v času trajanja akcij pripel belo pentljo.

»S pripenjanjem bele pentlje izražam svojo pripravljenost na sodelovanje v skupnem boju proti nasilju, saj tudi sam verjamem v ničelno toleranco do nasilja nad ženskami in nasilja na podlagi spola. Ženske imajo namreč neprecenljivo vlogo za razvoj in ohranjanje podeželja. Pogosto so nosilni steber družbenega okolja na družinskih kmetijah, so nosilke tradicionalnih znanj in trajnostne kmetijske prakse, pobudnice sprememb na podeželju in seveda tudi pridelovalke hrane. Ženske imajo v okviru kmečke družine močno vlogo. Poleg skrbi za družino ženske na kmetijah velikokrat skrbijo še za ostarele,« poudarja minister Podgoršek.

Na kmetijah so ženske pogosto pobudnice za razširitev ponudbe, kot so na primer predelava kmetijskih pridelkov, neposredna prodaja na kmetiji ali sprejem turistov. Podjetniški duh in čut za inovacije jih spodbujata k razvoju številnih projektov v turizmu, obrtništvu ter na področju lokalne kulture ali dediščine, kar prispeva k dinamičnosti teh območij in ohranjanju delovnih mest na podeželju ter razvoja podeželja kot takega.

Zaradi tako pomembne vloge žensk na podeželju je bil na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) marca 2019 ustanovljen Svet za ženske na podeželju kot posvetovalni organ ministra, ki oblikuje mnenja o pomembnejših odločitvah na področju zagotavljanja pravic žensk na podeželju. Njegova predsednica je Vlasta Nussdorfer, člani so poleg predstavnikov različnih ministrstev (za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, za izobraževanje, znanost in šport, za finance) tudi predstavniki nevladnih organizacij (Zveza kmetov Slovenije, Zveza slovenske podeželske mladine, Sindikat kmetov Slovenije), Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Znanstveno-raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Zagovornika načela enakosti. Svet v okviru svojih nalog spremlja položaj žensk na podeželju, daje predloge za izboljšanje njihovega položaja in strokovna mnenja k ukrepom kmetijske in drugih politik, ki vplivajo na položaj žensk na podeželju, prispeva k ozaveščanju o posebnem položaju žensk na podeželju in informiranju te problematike širši javnosti ter spodbuja organizirano delovanje in medgeneracijsko sodelovanje žensk na podeželju.

MKGP s sofinanciranjem stanovskih organizacij in različnih društev na podeželju podpira programe za izboljšanje dela in življenja kmečkih in podeželskih žensk. V okviru uredbe Pomoč delovanju nepridobitnih združenj na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja (ukrep 3) se med drugim sofinancirajo tudi aktivnosti za podporo društev na podeželju, ki delujejo na področju izboljšanja pogojev dela in življenja kmečkih in

podeželskih žensk. Finančna sredstva iz tega ukrepa pridobiva tudi močna stanovska organizacija – Zveza kmetic Slovenije.

Zveza organizira in vodi različne ozaveševalne aktivnosti za izboljšanje družbenega položaja članic in o njihovi vlogi za spodbujanje enakosti med spoloma, s čimer se krepi samozavest članic. V različnih krajih po Sloveniji organizirajo srečanja in delavnice na teme vloge žena, žensk in prostovoljnega dela, nasilja nad ženskami in v družinah, načrtovanja časa – krepitev samozavesti, ter svetujejo, kam po pomoč in nasvet. Kljub temu, da se veliko govori o nasilju, položaju, medgeneracijskih razlikah, Zveza opaža, da so med kmečkimi ženskami te teme še vedno tabu. Nasilja na podeželju je v različnih oblikah še zelo veliko, vendar pa je pogosto skrito za štirimi stenami. Zveza si je zadala nalogo še aktivnejšega širjenja informacij o možnostih pomoči v primeru nasilja.

Minister dr. Podgoršek z belo pentljo

MKGP v okviru priprav in izvajanja kmetijske politike spremlja podatke o številu žensk, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in oblikuje ukrepe, ki podpirajo njihovo čim večje vključevanje.

V programskem obdobju 2014-2020 se enakopravnost žensk obravnava tudi v okviru podpor ukrepa LEADER. Cilj ukrepa je spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanje revščine in gospodarski razvoj podeželskih območij s poudarkom na pospeševanju lokalnega razvoja podeželskih območij. Omenjena tematika se v okviru priprave strateškega načrta za obdobje 2023-2027 obravnava v okviru specifičnega cilja Spodbujanje zaposlovanja, rasti, socialne vključenosti in lokalnega razvoja na podeželskih območjih.

Ali ste vedeli, da ...

- je bilo po podatkih registra kmetijskih gospodarstev novembra letos med vsemi registriranimi nosilci kmetijskih gospodarstev 32.075 žensk nosilk kmetijskega gospodarstva oziroma 29,05 %;
- med vsemi registriranimi nosilci, ki so v letos oddali zbirno vlogo za uveljavljanje ukrepov skupne kmetijske politike, je bilo 15.604 (28,08 %) nosilk;
- oba podatka nakazujeta rahlo povečevanje deleža žensk.

Vir: <https://www.gov.si/novice/2021-12-01-minister-dr-podgorsek-se-z-belo-pentljo-pridruzuje-mednarodnim-dnevom-akcij-proti-nasilju-nad-zenskami/>

MAG. MIRKO ŽMAVC PREJEL SPOMINSKO PRIZNANJE RUDOLFA MAISTRA

Ob državnem prazniku, dnevu Rudolfa Maistra, je bila v njegovem rodnem mestu Kamniku slovesnost, na kateri je priznanje za pomemben prispevek k utrjevanju domoljubja in domovinske pripadnosti ter ohranjanju spomina generala Rudolfa Maistra in njegove sporočilnosti pri mlademu rodu in širše prejel mag. Mirko Žmavc. Poleg njega je enako priznanje prejela tudi Gimnazija Ravne na Koroškem.

Spominska priznanja generala Rudolfa Maistra v skladu s tripartitnim sporazumom, ki so ga podpisali leta 2017, podeljujejo Zveza društev general Maister, Občina Maribor in Občina Kamnik. Letos so priznanji mag. Žmavcu in Gimnaziji Ravne podelili predsednica Zveze društev general Maister mag. Lučka Lazarev Šerbec, podžupanja Mestne občine Maribor Alenka Iskra in župan Občine Kamnik Matej Slapar.

Zbrane na slovesnosti je najprej pozdravil kamniški župan, ki je dejal, da nas dejanja brezkompromisnega vizionarja učijo, kako pomembno je, da smo kot narod nerazdvojeni ter verjameмо v cilje, ki smo si jih zadali. »Za okrepitev narodne zavesti je pomembno, da smo enotni. Ravno sedaj je čas, ko je še posebej pomembno, da s svojo složnostjo dokažemo, da smo sposobni negovati medsebojno razumevanje in strpnost,« je poudaril.

Prejemnik spominskega priznanja generala Rudolfa Maistra mag. Mirko Žmavc (v sredini) v družbi s (iz leve proti desni) podžupanjo mestne občine Maribor Alenko Iskra, z ravnateljem Gimnazije Ravne Dragomirjem Benkom, županom Občine Kamnik Matejem Slaparjem in predsednico Združenja društev general Maister mag. Lučko Lazarev Šerbec. Foto: arhiv Občine Kamnik

Slavnostni govornik na spominski slovesnosti je bil načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš. Dejal je, da v Slovenski vojski nadaljujejo tradicijo generala Maistra, ki jim je za vzor kot vojak, športnik, voditelj in ljubitelj literarne umetnosti. »Imeti svojo vojsko, ki je sposobna obraniti domovino, ni samo po sebi umevno. Da bi bili pripravljeni delovati v krizi in vojni, se moramo pripravljati v miru. Biti moramo ustrezno opremljeni in usposobljeni ter motivirani,« je poudaril Glavaš in dodal, da je ta čas najnovejša dodatna naloga Slovenske vojske pomagati v bolnišnicah v boju proti covidu.

Pred slovesnostjo so pri Maistrovem spomeniku v središču Kamnika položili cvetje, slovesnost pa si je bilo mogoče ogledati tudi po video prenosu.

T. Kšela

FRANCI BREZNIK PREJEL ZLATI GRB OBČINE LENART

Občan občine Cerkljenjak in poslanec Državnega zbora Franci Breznik, ki se je rodil v Mariboru, otroštvo in mladost pa preživel v Lenartu, je na osrednji slovesnosti ob letošnjem občinskem prazniku Občine Lenart in 825. obletnici prve omembe kraja prejel zlati grb Občine Lenart.

V zahvali za visoko priznanje je dejal, da je imel veliko srečo in priložnost, da je lahko svoje in skupne sanje rojakov iz osrednjih Slovenskih goric predstavljal in še predstavlja ter

jih argumentira in se zanje bori na najvišji odločevalski ravni. Poudaril je, da je imel in ima za to v lenarški občini veliko podpore ter se zahvalil vsem v občini, ki so mu pomagali iskati skupne interese, da so lahko v Slovenske gorice skupaj pripeljali številne projekte in milijonske investicije.

Breznik se je zahvalil tudi številnim sodelavcem, ki mu stojijo ob strani ter ožji družini, sorodnikom ter prijateljem, znancem in vsem tistim, ki so mu dali možnost, da je na tej poti. »Iskreno se opravičujem, če sem kdaj koga prizadel. Vedno sem želel biti v prvi vrsti človek in manj politik,« je dodal.

Na koncu je dejal, da velik del zlatega grba poklanja očetu, ki mu je dal ljubezen do glasbe, do Slovenskih goric, do sočloveka in do živali. Ob visokem jubileju je vsem Lanartčankam in Lanartčanom zaželel uspešno in ponosno praznovanje občinskega praznika.

T. Kšela

Franci Breznik, poslanec Državnega zbora, foto: spletna stran Franca Breznika

LETOS IZŠLE TRI KNJIGE TOMAŽA KŠELE

Letos so izšle tri knjige člana uredniškega odbora našega Zrnja iz Cerkvenjaka Tomaža Kšele.

Spomladi je izšla knjiga *Začetek konca*. Gre za poslednji intervju, ki ga je Tomaž Kšela opravil z nekdanjim, sedaj že pokojnim finančnim ministrom Jugoslavije Jožetom Florjančičem, ki je bil svoj čas tudi finančni minister v treh slovenskih vladah in enkrat celo podpredsednik slovenske vlade. Florjančič, ki je bil finančni minister Jugoslavije v času vlade Milke Planinc v začetku 80-ih let prejšnjega stoletja, opisuje finančno krizo v nekdanji skupni državi. Po njegovih besedah je Jugoslavija najprej bankrotirala, nato pa razpadla, kar je pravzaprav lahko nauk za vsako državo. Avtor Tomaž Kšela je v uvodu izrazil upanje, da bodo Florjančičevi spomini prispevali k osvetlitvi pravih vzrokov za razpad nekdanje skupne države in s tem tudi okoliščin, v katerih se je rodila samostojna in neodvisna država Slovenija, pa tudi k temu, da bodo imeli zgodovinarji pri raziskovanju zadnjega obdobja Jugoslavije na voljo čim več virov, med njimi tudi spominov pomembnih slovenskih politikov. Predgovor h knjigi je napisal dr. Zdenko Čepič iz Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani, specialist za zgodovino po drugi svetovni vojni. Po njegovih besedah je knjiga, ki razkriva marsikatero skrivnost, ki je sicer uradni dokumenti ne razkrijejo, dobrodošel vir za zgodovino in zgodovinarje, saj odkriva zakulisje in kolesje, ki se je vrtelo v smeri razkroja skupne države. Knjigo je izdala Mariborska literarna družba na čelu z urednikom Marjanom Pungartnikom.

Po besedah avtorja je knjiga *Začetek konca* v veliki meri nastala v Andrencih, kjer imajo Kšelovi bivalni vikend. Florjančič in Kšela sta tam nekaj časa prebila sama in našla potreben mir, da sta opravila glavno pogovorov in dela pri pripravi rokopisa. V sprostitev in pomoč so jima bili sproščeni pogovori s sosedi in drugimi domačini, ki so se še dobro spominjali ukrepov zvezne vlade v Florjančičevem času.

Drugo knjigo z naslovom *V ogledalu časa* je Tomaž Kšela napisal skupaj z dolgoletnim in sedaj že pokojnim sodelavcem in novinarjem Frančkom Kavčičem iz Ljubljane. V knjigi, ki jo je ob tridesetletnici osamosvojitve Slovenije in svojega obstoja izdal Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije, sta avtorja, vsak za določeno časovno obdobje, predstavila prizadevanja članov tega sindikata in vseh zaposlenih v kmetijstvu in živilski industriji v minulih treh desetletjih. Vendar pa avtorja o njihovem delovanju nista pisala na podlagi suhoparnih poročil o delu, temveč na osnovi člankov v medijih, zlasti v Delavski enotnosti. Tako sta temu sindikatu nastavila ogledalo in predstavila, kako je njegovo delo, ki ni bilo majhno, videla slovenska javnost.

Knjiga »Začetek konca« govori o tem, kaj je botrovalo najprej bankrotu in nato razpadu nekdanje skupne države Jugoslavije. 2. knjiga nastavlja ogledalo treh desetletij dejavnosti sindikata in zaposlenih v kmetijstvu in živilski industriji. Knjiga »Milan Cunder – cena svobodomiselnosti« pa govori o veliki krivici, ki jo je v prvem povojnem obdobju doživel zdravnik in profesor na medicinski fakulteti. Cvet mačehe na revirju njegovega suknjiča je mednarodni simbol svobodomiselnosti.

Jeseni je pri Mariborski literarni družbi izšla tudi knjiga Tomaža Kšele in njegovega sina dr. Juša Kšele, ki je srčni kirurg na Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani in profesor kardiovaskularne medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Njuna knjiga *Milan Cunder – cena svobodomiselnosti* govori o enem od ustanoviteljev popolne medicinske fakultete v Ljubljani, ki je bil docent in vodja anatomijskega inštituta na medicinski fakulteti v Ljubljani že pred drugo svetovno vojno. Po okupaciji in ustanovitvi prvih partizanskih enot pa je dr. Cunder zapustil svoj visoki položaj in šel pri 33-ih letih v gozdove zdraviti mlade fante in dekleta. Kot pišeta, je bil velik idealist, saj je bil med prvimi partizanskimi zdravniki, ki je šel tja, kjer so ga kot zdravnika najbolj potrebovali. Po tem, ko so ga zaradi izdaje okupatorji ujeli, je več let preživel v nemških zaporih in koncentracijskem taborišču. Po vojni je zaradi svoje svobodomiselnosti in »dolgega jezika« (tako navajata avtorja) padel v nemilost bil obsojen na štiri leta zapore in kot politični zapornik končal na Golem otoku, kjer je bil podvržen najhujšemu trpljenju. Ko so ga izpustili, je kljub pomanjkanju zdravnikov le s težavo našel službo v prosekuri celjske bolnišnice. Po upokojitvi se je preselil v Maribor, kjer je umrl. Zanimivo je, da so dr. Cunder zaradi oporečnosti v prvem obdobju po drugi svetovni vojni popolnoma »izbrisali« iz zgodovine, zato uredniki zbornika o Medicinski fakulteti v Ljubljani, ki je izšel leta 2003, zanj niso mogli najti življenjepisa. Dr. Cunderu posvečena stran v tem zborniku je popolnoma prazna – na njej ni ne njegovega življenjepisa in ne fotografije, samo bel papir. Zato sta avtorja imela veliko dela, da sta podatke o njem izbrskala iz virov v civilni družbi. »Izbrisane« iz zgodovine sta ponovno vrnili v nacionalno zgodovino in zavest. Predgovor h knjigi (ta je v bibliografskih zapisih klasificirana kot znanstvena monografija) sta prispevala predstojnica Inštituta za zgodovino

medicine pri Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec in zgodovinar novejšje zgodovine dr. Marjan Žnidarič. Slednji je zapisal, da je knjiga o dr. Cundru, ki je zaradi pokončne drže in nestrinjanja z anomalijami v prvem povojnem obdobju doživel veliko hudih preizkušenj in v nebo vprijočih krivic, še dokaz več, da revolucija res žre svoje otroke. Dr. Zupanič Slavec pa je zapisala, da je o takšnih tragičnih usodah treba pisati, prvič da si kakšen nov družbenopolitični sistem ne bi nikoli več dovolil česa tako strašnega in drugič, ker si mora družba izprašati in očistiti vest. »Avtorja sta s tem dokumentarnim zapisom slovenskemu kulturnozgodovinskemu in zgodovinskomedicinskemu spominu ohranila lik zdravnika, ki mu ni bilo dano izročati svojega znanja in človečnosti novim rodovom, ker je bil žrtev političnega brezumja,« je zapisala.

Ob predstavitvi treh knjig Tomaža Kšela v letošnjem letu se samo po sebi postavlja vprašanje, ali se bo lotil tudi pisanja kakšne knjige iz Cerkevjenjaka oziroma Andreceva, v katerih skupaj z ženo preživita veliko časa, sicer pa živita v Mariboru in Ljubljani, kjer z družinama živita tudi njuna otroka: Urša Kšela, dr. med., je predstojnica oddelka za endokrinologijo v Univerzitetnem kliničnem centru v Mariboru, dr. Juš Kšela, dr. med., ki presaja srca in izvaja operacije na odprtem srcu, pa je zaposlen kot srčni kirurg v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani. Tomaž Kšela, ki je že tretji mandat predsednik združenja Slovenskogoriški forum Cerkevjenjak (to funkcijo je prevzel po odhodu ustanovitelja foruma Marjana Žmavca na županski položaj) pozna razvoj občine Cerkevjenjak od njenega začetka do danes, saj že več kot dvajset let za vsako številko našega Zrnja pripravi pogovor z aktualnim županom občine Cerkevjenjak o njenih razvojnih dosežkih in perspektivah in zapise o aktualnih dogodkih in ljudeh. Tako je tudi v tokratni številki. Na vprašanje, ki je v zraku, Kšela ni odgovoril, pričakovati pa je, da se bo še marsikaj iz njegovega bogato zapolnjenega arhiva in spomina preselilo na knjižne strani.

Edvard Pukšič

POKLONIL SE JE SPOMINU SVETOVNO ZNANEGA SORODNIKA JANEZA PUHA

Ob priliki udeležbe na komemoraciji pred dnevom mrtvih v Gradcu je Stanko Žmavc poiskal na graškem pokopališču grob svojega daljnega sorodnika Janeza Puha in se poklonil njegovemu spominu.

Janez Puh, ki se je rodil 27. junija 1862 v Sakušaku pri Juršincih, je bil izumitelj in industrialec. Iz njegove mehanične

delavnice v Gradcu je zrastle tovarna, ki je pred njegovo smrtjo zaposlovala 1200 delavcev.

Umrl je star 52 let zaradi kapi med ogledom konjskih dirk v Zagrebu, devet dni pred začetkom 1. svetovne vojne.

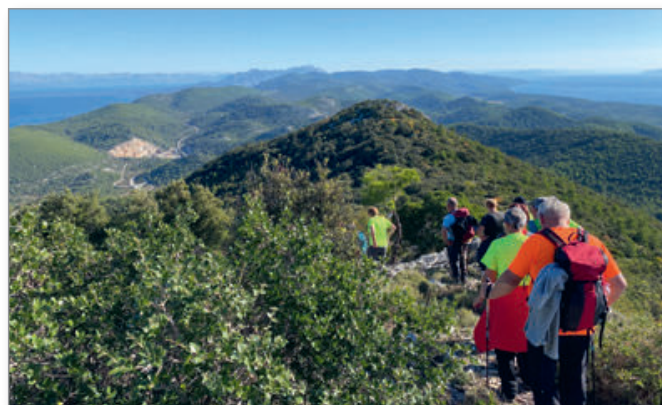
F. B.

CERKVENJAČANI S PLANINSKIM DRUŠTVOM LENART NA OTOKU KORČULA

Planinsko društvo Lenart je tudi letos, kljub zahtevnim časom epidemije uspelo organizirati tradicionalni večdnevni planinski izlet v Dalmacijo. Tako se je izleta v mesecu oktobru udeležila tudi velika skupina Cerkevjenjačanov, članov PD Lenart. Tokrat smo za cilj izbrali čudoviti otok Korčulo.

Dočakalo nas je deževno vreme, nato pa smo v naslednjih dneh uživali v sončnem in toplem poznem poletju in na sporedu je bilo tudi kopanje. Planinci smo osvojili kar nekaj vrhov otoka, očarali so nas čudoviti razgledi na bližnje otoke Hvar, Lastovo, Vis, Brač in ostale bisere Dalmacije.

Prijazni domačini v Veli Luki, kjer smo bili nastanjeni, so nam pripravili prikaz izdelave in pokušino domačih specialitet. Seveda smo obiskali tudi grob velikana hrvaške glasbe Olivera Dragojeviča in dnevi prijetnega in aktivnega dopusta so prehitro minili.

V imenu vseh udeležencev pa bi za ponovno odlično organizacijo rad pohvalil vodstvo PD Lenart s predsednico Svetlano Bogojčević in izkušenim vodnikom Jožetom Spevanom in ostalimi. Za varen in udoben prevoz pa je poskrbela TA LEZE, s šoferjem Golc Janezom. Veselimo se že naslednjih izletov.

Andrej Kocbek

LORENČIČ RAZSTAVLJA V SV. JURIJU OB ŠČAVNICI

V Kulturno upravnem središču v Svetem Juriju ob Ščavnici je na ogled razstava, na kateri razstavljajo člani tamkajšnjega likovnega društva, kot gost pa svoja likovna dela razstavlja tudi slikar, umetniški fotograf in kipar Ivo Lorenčič iz Cerkevjenjaka. Lorenčiča, ki je med ustanovnimi člani Likovnega društva Lajči Pandur iz Lenarta, kolegi iz Svetega Jurija ob Ščavnici že nekaj časa vabijo v svoje vrste, saj je na svoji razgibani umetniški poti nekaj let ustvarjal tudi v Svetem Juriju, kjer je imel atelje.

Trenutno Lorenčičeva likovna dela niso na ogled samo na razstavi v Svetem Juriju ob Ščavnici, temveč tudi na razstavi v Šentjurju pri Celju, v avli Vlada Tušaka v Kulturnem domu v Cerkevjenjaku in v Ormožu, kjer razstavlja umetniške fotografije. Sicer pa je letos sodeloval na natečaju in na razstavi Eko Drava v Mariboru, razstavljal pa je tudi v Methansovi galeriji v Dražen Vrhu, na razstavi v Kopru in še na nekaterih razstava.

T. Kšela

MDI Lenart DRŽAVNE PRVAKINJE V PIKADU

V Medobčinskem društvu invalidov Lenart, ki pokriva vseh šest občin na območju UE Lenart, delujejo tudi tri športne sekcije: pikado, ribiči in strelci z zračno puško. V vseh omenjenih športnih panogah se udeležujejo društvenih in regijskih tekmovanj in z doseženimi uspehi nato regijskih in tudi tekmovanj v državnem merilu.

Ekipa državnih invalidskih prvakinj, v kateri je tudi Cerkevjenjačanka Majda Portir (druga z leve)

Eno zelo uspešnih let za športnike invalide MDI Lenart je nedvomno bilo kljub koronskim časom letošnje leto, saj so tako v pikadu kot streljanju dosegli odlične rezultate. Že na letošnjem regijskem tekmovanju so dokazali, da z njimi ni šale. Slednje pa potrdili tudi na državnih, kjer je strelec z zračno puško Srečko Postrak dosegel tretje mesto. Še bolj uspešne so bile 13. novembra v Dolu pri Hrastniku v organizaciji tamkajšnjega invalidskega društva in Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite članice ženske ekipe v pikadu, ki so osvojile naslov državnih prvakinj.

Kot je povedala kapetanka ekipe Anica Gosak, je na tekmovanju sodelovalo devet ženskih in dvanajst moških ekip. Ob njej pa so v ekipi MDI Lenart bile še Frida Čuček, Marija Kavčič, Majda Portir in Jana Ferk. Poleg letošnjega naslova državnih prvakinj so si zagotovile tudi udeležbo na državnem tekmovanju v prihodnjem letu.

F. B.

NA GRÜNTI

Letos smo v Cerkevjenjaku velikokrat videli stojnico z vrtninami in zelenjavo, na kateri je Nataša Šalamun iz Cogetincev prodajala viške, pridelane na domači kmetiji.

Ko vsi tarnajo, kako se nič ne splača, in je s kmetijsko zemljo, po domače z grüntom le strošek in breme, Nataša, ki je diplomirana inženirka agronomije, ne misli tako. Njej, kot je povedala, je delo na posestvu v veselje, največje zadovoljstvo najde v pridelavi vrtnin in zelenjave, nekaj vsakdanjega časa ji vzamejo tudi kokoši. Ker je življenjski partner zaposlen, je tu še skrb za tri hčerkice.

Zanimalo nas je, kaj in kakšne pogoje moraš izpolnjevati, da lahko to, kaj pridelas doma in imaš več, kot lahko porabiš doma, oziroma tako imenovane viške, tudi tržiš oz. prodaš. Za takšno prodajo zadostujejo pridelava, ki se šteje za OKGD in mora po značilnostih odgovarjati pridelavi, ki se za kmetijsko in gozdarsko dejavnost šteje po zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka. Potrebna pa je v začetku leta predvidena količinska prijava kmetijskih viškov in soglasje KGZ. Če kmet prodaja lastne pridelke iz OKGD in izpolnjuje potrebne pogoje, mu tudi ni treba izdati računa. Svoje pridelke lahko prodaja na domu, na premični stojnici, pa tudi od vrat do vrat. Če gre za predelane oblike kmetijskih pridelkov, kot so mesni in mlečni izdelki, suho sadje, sokovi, kis, žganje in podobno, je za to treba imeti priglasitev dopolnilne dejavnosti.

Da bo pridelka dovolj, je treba skrbeti že zdaj.

Nataša je povedala, da je z odzivom kupcev zadovoljna, najbolj kupci povprašujejo po zelenjavi in vrtninah v pomladanskem in jesenskem času. Na stojnici v centru Cerkevjenjaka pa jo bomo srečali ali našli zopet neke marke, odvisno tudi od vremenskih razmer.

Franc Bratkovič

ZDRAVJE IZ NARAVE

OBOGATITE SVOJO VSAKDANJO PREHRANO S CVETNIM PRAHOM - OSMUKANCEM

Cvetni prah oziroma pelod je osnova spolnega razmnoževanja rastlin, saj predstavlja moške mikroskopsko velike spolne celice, ki so po obliki značilne in specifične za vsako botanično vrsto. Cvetni prah nastaja v prašnikih rastlin. Med rastlinami ga prenašajo tudi čebele, saj se ob obisku cveta oprime dlačic na njihovem telesu. Ko cvetni prah dospe na pestič, ga oprashi. Čebele pri letanju s cveta na cvet oprasujejo rastline.

Čebele cvetni prah nabirajo tudi za lastno prehrano. Med letenjem se čistijo in drobna zrnca cvetnega prahu z dodatkom sline in medicne (tako cvetni prah obogatijo s svojimi encimi) med seboj zlepijo in oblikujejo grudici cvetnega prahu, ki ju na zadnjem paru nog odnesejo v panj. Čebele lahko nabirajo cvetni prah na različnih rastlinah, večinoma pa je grudica cvetnega prahu sestavljena iz peloda ene rastline. Cvetni prah je nujno potreben za razvoj čebelje družine, saj predstavlja nenadomestljiv vir različnih hranil. Čebelarji ga pridobivajo tako, da na žrela panjev namestijo posebne naprave imenovane osmukalniki.

Cvetni prah - osmukanec je v obliki grudic različnih oblik in velikosti. Barva, vonj in okus sta specifična za posamezno rastlinsko vrsto, na kateri so čebele nabirale cvetni prah. Okus je lahko slaček, kisel, pa tudi grenak. Cvetni prah osmukanec vsebuje ogljikove hidrate, med katere sodi tudi prehranska vlaknina, ki ugodno deluje na peristaltiko debelega črevesa. Uživanje hrane, bogate s prehransko vlaknino, zmanjšuje tveganje za pojav nekaterih bolezni. V cvetnem prahu osmukancu so tudi beljakovine, aminokisline, maščobe in maščobne kisline ter vitamini (A, D, E, vitamin C in nekateri vitamini B kompleksa). Osmukanec je vir različnih elementov, vsebuje največ kalija, fosforja, kalcija, železa, mangana in cinka. Dodano vrednost pa mu dajejo fenolne spojine, saj imajo le te vlogo antioksidantov.

Uživajte cvetni prah iz okolja, v katerem živite.

Uživanje cvetnega prahu priporočamo ljudem v vseh starostnih obdobjih. Vključujete ga lahko tudi v prehrano otrok od prvega leta starosti naprej. Energijska vrednost cvetnega prahu je nizka, zato ga lahko uživamo tudi pri nizkoenergijski prehrani in v prehrani sladkornih bolnikov. Primeren je tudi za vegetarijance. Alergijske reakcije pri uživanju cvetnega pra-

hu so sicer redke. Vendar priporočamo, da cvetni prah začnete uživati v manjših količinah (par grudic) in vsak dan količino povečujete do željene. Na takšen način preverite, da niste nanj morebiti alergični.

Če uživamo samostojno posušen cvetni prah osmukanec, ga čim dlje žvečite oz. dobro mehansko zdrobite z zobmi. Priporočamo tudi namakanje pred uživanjem. Posušen cvetni prah osmukanec namočite v tekočino vsaj 2–3 ure pred uživanjem, pri svežem pa je dovolj pol ure prej. Z mletjem ali namakanjem dosežete, da se hranila, ki jih cvetni prah vsebuje, lažje sprostijo, kar privede do večje in lažje absorpcije in dosegljivosti hranil našemu organizmu.

Uživamo ga lahko skozi celo leto ali večkrat na leto s prekinitvami, neprekinjeno pa najmanj od enega do treh mesecev. Pri uživanju cvetnega prahu ni možno predoziranje. Kljub temu pa kot dodatek v vsakodnevni prehrani priporočamo od 20 do 40 g (cca. 1–2 jedilni žlici) cvetnega prahu za odraslo osebo.

Pripravite si odličen napitek z dodatkom cvetnega prahu

- 1 jedilna žlica svežega cvetnega prahu
- 1 čajna žlička medu
- 3 dcl vode
- Sveže stisnjen sok pomaranče/grenivke/limone

Cvetni prah lahko dodate tudi različnim živilom. Uživajte ga lahko v kombinaciji z mlečnimi izdelki (jogurt, kefir, mleko ...), sadjem (banane, hruške, marelice, jabolka, kaki ...), dodate ga lahko v sadne in zelenjavne napitke, čaje, ga primešate različnim vrstam medu ali medeni raztopini. Dodate ga lahko tudi kosmičem, pšeničnim kalčkom ali z njim enostavno posujete kakšno sladico, kot so to sirovi štruklji, različni pudingi, palačinke, carski praženec ali sladoled.

Dr. Nataša Lilek, svetovalka za zagotavljanje varne hrane pri ČZS

BILO JE NEKOČ

SVETEL GASILSKI SPOMIN

Eden večjih in pomembnih dogodkov, ki so se zgodili v Cerkevniku, je nedvomno bil prevzem novega gasilskega vozila znamke Land rover 3. oktobra 1971. To je bilo prvo novo vozilo, ki je zapeljalo v garažo cerkvenjaških gasilcev, takrat še v starem gasilskem domu, in je stal naproti današnjega gostišča Pri Antonu. Hkrati z land roverjem so ta dan predali namenu tudi obnovljeno in preurejeno avtocisterno na podvozju vojaškega vozila GMC (»Džems«). Četudi se je do danes v garaži gasilskega doma zamenjalo že nekaj veliko mlajših letnikov vozil, pa land roverja še vedno najdemo v njej.

F. B.

KUHARSKI TEČAJ PRED 70 LETI

Na fotografiji so dekleta in žene, ki so obiskovale kuharski tečaj v teku zime leta 1951/52. Fotografija je zanimiva, ne le zato, da je od takrat minilo 70 let, temveč tudi, ker so vse imele kite.

F. B.

PRVOŠOLCI PRED 60 LETI

Spomin iz leta 1961. Na fotografiji so učenke in učenci 1. b razreda. Ja, veliko nas je bilo. Se še kdo prepozna?

F. B.

ČLANEK O CERKVENJAKU, OBJAVLJEN PRED 45 LETI

O Cerkvjenjaku so časopisi pogosto pisali že pred desetletji. In ne samo pred desetletji, tudi pred sto leti. Iz veliko člankov je razvidno, da so tu živeli napredno razmišljajoči ljudje ter da je kraj izstopal po bogatem kulturnem življenju.

O industriji v Cerkvjenjaku niso mogli pisati, ker je ni bilo. Tako so bile na tapeti želje po boljših cestah, ki bi ljudem omogočile, da bi lažje prišli na delo v industrijske centre, katerim se je v sedemdesetih letih pridružil tudi Lenart, občina, katere del je bila Krajevna skupnost Cerkvjenjak.

Pisali so tako o kmetijstvu, ki je bilo za marsikoga edini vir za preživetje. Sicer za mnoge bolj skromno in brez sociale. Tudi v tem članku na posnetku v murskosoboškem Vestniku avtor ni mogel mimo kmetijstva, cest in kulture. Kot je razvidno, je množica gledalcev leta 1976 občudovala gledališki projekt Miklova Zala. Tega leta je bila v Cerkvjenjaku tudi bogata sadjarska letina, ki so jo kmetje večinoma prodali kot surovino za industrijo. Po predvidevanjih odkupovalca Antona Fekonja iz poslovne enote AK Lenart v Cerkvjenjaku naj bi leta 1976 odkupili okoli 60 ton sadja, predvsem jabolk.

Na eni od obeh fotografij v članku lahko vidimo, da je v Cerkvjenjaku obstajala tudi tehnika, na kateri je bilo stehane na stotine ali tisoče glav živine in prav toliko sadja.

F. B.

PÜTAR

Ta posnetek je nastal v drugi polovici oktobra leta 1971, saj so se bile trgatve pričele vsaj tri tedne pozneje kot zadnjih dvajset let. Delo pütarja je bilo nekaj povsem normalnega in ni bilo ravno lahko. Ob obilni teži v „püti“ na hrbtu sta ga kot pripomoček spremljala palica ali količek, na katero se je bilo treba pogosto opreti, predvsem pa je bilo treba na njo beležiti, koliko jih je zanesel na prešo, če ta ni bila preveč oddaljena od

vinograda. Sicer so si pomagali s kadmi, naloženimi na vozovih in postavljenimi na dostopnem mestu ob vinogradu. Pütarjevo delo je bil tudi nadzor beračev, da niso za seboj na trti puščali grozdja in da so po tleh pobrali padle grozdne jagode.

F. B.

ZGODBE IZ DOMAČIH KRAJEV

LJUBA VODICA

Pokrajina med rekama Dravo in Muro je razgibana. Griči in doline so po njej razmetani brez pravega reda, kakor da bi se v davnih časih komu nanjo prevrnil koš hrušk in jabolok. V osrčju Slovenskih goric se proti nebu vzpenja visok grič, ki je kakor morska zvezda s kraki, med katerimi so doline, pripet na pokrajino, da ne bi poletel še bolj kvišku. Po grebenih se med vinogradi, sadovnjaki, polji in prosojnimi gozdovi vijajo ozke ceste in poti proti vrhu griča, na katerem se v soncu leskeče cerkvena svetega Antona, obdana z gručo poslopij in hiš z živordečimi strehami. Tam je Cerkvjenjak. Na njegovem dolgem, raztegnjenem južnem pobočju so raztresene hiše in gospodarska poslopja, ki tvorijo naselje Andrenci.

Pred mnogimi leti, nedolgo po tem, ko so se v tem gričevnatem svetu naselili predniki Slovencev, je v Andrencih živela deklica Ljuba. Takrat so Slovenci živeli še v rodovnih skupnostih, kar pomeni, da je Ljuba živela skupaj s starši ter brati in sestrami, starimi starši, strici in tetam, bratranci in sestričnami ter drugimi sorodniki. Skupaj so delali na poljih in v gozdovih, skupaj so si kuhali in jedli ter se prebijali skozi življenje. Med njimi sta vladala solidarnost in sloga ter neka tiha, globoka privrženost, morda celo ljubezen, saj nihče ni mogel preživeti sam, skupaj pa so lahko.

Na gričevnatem svetu med Dravo in Muro je v časih Ljubine mladosti pozimi zapadlo veliko snega. Nasploh so bile zime mrzle, poletja pa vroča. V najbolj sušnih poletjih so sončni žarki tako izsušili pokrajino, da je voda presahnila celo v Andreškem potoku, zato so morali ponjo hoditi do več ur oddaljenih vodotokov. Zato so vsako kapljo vode spoštovali in jo cenili kakor dragulj. Kadar je veter iz Dravske doline prignal mogočne temne oblake kumulonimbuse, so se proseče ozirali v nebo k bogu groma, dežja in plodnosti Perunu in k boginji življenja Živi, da bi jim poslala dež.

Čprav je bila Ljuba še skoraj otrok, je morala tudi ona skupaj z Jaro, Vodanko, Radovinom in drugimi otroki skozi gozdove, ki so bili takrat še polni divjih zveri, z mehom hoditi po vodo. Nazaj grede si je na ramo optala toliko vode, da jo je bilo dovolj za njene zajčke, pa še za prašičke in kokoši je kaj ostalo. Nekega vročega poletnega dne, ko že več kot mesec dni na od sonca razžarjeno pokrajino ni padla niti kaplja dežja, je v Andrencih zagorel travnik na robu gozda in naselja. Vsi Andrenci in Andrencanke so se takoj zbrali in odhiteli gasiti ognjene zublje, saj so v kakršnikoli nesreči vedno znali stopiti in držati skupaj. Čprav so delali složno, ognja niso uspeli pogasiti, ker jim je primanjkovalo vode.

Ljuba je skupaj z drugimi otroki gašenje požara na travniku boječe opazovala z gozda. Otrok starejši niso pustili k ognju, da se ne bi opekli. Ko je opazovala, kako se ljudje iz njene skupnosti hrabro in nesebično borijo z ognjem, je spoznala, da jim več kot lastna pomeni skupna varnost in več kot lastni interesi skupno dobro. Čudoviti občutki medsebojne privrženosti, spoštovanja in ljubezni, ki so povezovali ljudi v skupnosti, so prevzeli tudi njo. Ob tem se ji je pri srcu milo storilo in na lica so ji privrele vroče solze, ki so začele kapljati na suho listje.

In glej čudo. Tam, kamor so padle Ljubine solze, se je pojavil izvir hladne vode, pod njim pa bister tolmun, v katerem se je zbirala.

»Voda, voda, voda,« so začeli vzklikati otroci. »Ljuba je našla izvor vode.«

Odrasli moški in ženske so nemudoma pritekli in z vodo iz izvira pogasili požar.

»Ljuba, ti si naša rešiteljica, saj bi požar lahko uničil naselje in gozd,« so po požaru govorili vsi povprek. Ljubi pa je bilo toplo pri srcu, ker je tudi sama po svojih skromnih močeh prispevala k odvrtitvi nesreče.

Takrat so izviru v gozdu na razvlečenem pobočju Andrenci začeli praviti Ljubina vodica. Zanimivo je, da ni nikoli presahnil, zato je ljudem postal še toliko bolj ljub. Čez desetletja in stoletja, ko so na deklico Ljubo in njene solze sreče, poročene v nesreči, že vsi pozabili, so dragoceni izvir bistre vode, ki mu mnogi pripisujejo tudi zdravilne učinke, poimenovali Ljuba vodica oziroma v narečju Ljuba vodica. Z vodico iz tega izvira je menda mogoče ozdraviti srca, ki so žalostna, prazna in od vseh blagih čutov zapuščena.

Nekateri še danes ne verjamejo, da so vodo v Andrencih privabile na plano Ljubine solzice. Menijo, da je bil izvir tam že prej, samo opazil ga ni nihče. V življenju je namreč velikokrat tako, da človek ugleda rešitev, ki je prej ni videl, šele v nesreči in stiski, če so le njegove misli čiste in če je njegovo srce odprto in dovzetno.

Tomaž Kšela

CENIK OGLASNEGA PROSTORA
IN KOMERCIALNIH SPOROČIL V ZRNJU

Delež strani	Velikost v cm ²	Cena barvnega oglasa v € brez DDV
1/8	59,63	45,00
1/4	119,25	75,00
1/2	238,50	135,00
1/1 (26,5x18,0 cm)	477,00	250,00
Naslovnica	77,00	180,00

ZrNjE
iz Cerkvjenjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ISSN: C504-0868

tudi na www.cerkvenjak.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič,
zrnje.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Andrej Kocbek, Tomaž Kšela, mag.
Mirko Žmavc, mag. Lidija Šipek, Franc Bratkovič,
Janko Maguš, Danica Kladošek

Naslovnica: mag. Mirko Žmavc

Fotografije: avtorji člankov in arhiv Zrnja

Jezikovni pregled: Suzana Logar, prof.

Oblikovanje in tisk: Grafis, d. o. o.

Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri
Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781

December 2021

TRENUTKI ZIME

*Sneg v decembru je
pogled obarval v
belo, a v srca vnesel
toplino.
Foto: E. P.*

HUMORESKA

Pripravlja: T. K.

BABA ČULA, BABA REKLA

»Peter, si slišal, da je naš direktor menda začel 'šmirati' s pripravnico iz računovodstva? Za novoletne praznike naj bi jo menda peljal na Tajsko, z ženo pa naj bi se ločil,« je mizar Tone pri malici dejal rezkarju Petru.

»Beži no, beži. Sam na informacije iz vira 'baba čula, baba rekla' ne dam nič. Običajno se izkaže, da z njimi nekdo želi samo škodovati drugemu – v našem primeru direktorju,« je z roko zamahnil Peter.

»Če bi mene kdo kaj vprašal, bi rekla, da ta informacija bolj škoduje mladi pripravnici, kot staremu in zavaljenemu dedcu,« se je v pogovor vključila šivilja Marica. »Njegova žena bi bila srečna, če bi se ga rešila.«

»Peter, od kod pa potem ti dobivaš informacije, če nobenemu nič ne verjameš? Ali si na Twitterju?« se je pozanimal Tone.

»Ne. Eden od strokovnjakov za oglaševanje je rekel, da je Twitter v resnici razjezilnik. Kdor preveč tvita in bere tvite, posebno če gre za tvite naših politikov, postane sčasoma jezen na ves svet,« je odvrnil Peter.

»Potem pa si verjetno na Instagramu, ali ne?« je radovedno vprašala Marica.

»Ne. Instagram je razkazovalnik, primeren bolj za mlade punce, manekene in politike, ki se radi razkazujejo in nastopajo,« je odgovoril Peter.

»Če nisi ne na Twitterju in ne na Instagramu, potem pa si gotovo na Facebooku!« je vzkliknil Tone.

»To pa sploh ne. Facebook je razdvojevalnik, ki ljudi deli in povzroča prepire med njimi. Družbena omrežja me ploh ne zanimajo,« je pojasnil Peter.

»Presneta reč. Peter, kako pa se potem ti sploh informiraš, če nisi na nobenem družbenem omrežju,« sta v en glas povprašala Marica in Tone.

»Informiram se tako, da ležem na divan in začnem gledati televizijo,« je odvrnil Peter.

»In kaj najraje gledaš?« je zanimalo Marico.

»Karkoli. Takoj, ko začnem gledati televizijo, namreč zaspi in začnem sladko sanjati,« je jasno in glasno dejal Peter. »Bolje, da sledim svojim sanjam kot sanjam drugih.«

ZA SMEH

Pripravlja: T. K.

Tepih

»Zakaj kričiš na moža, vidiš, da ga to jezi?« je soseda vprašala sosedo.

»Mož mora sklopfati tepih.«

»Kot vidim, se je že lotil dela.«

»Že, že, vendar bo bolj močno udarjal, če bo jezen.«

Kontrolna naloga

»Pepček, ste danes pisali kontrolno nalogo?« je mama vprašala Pepčka.

»Smo.«

»Si imel kakšen problem s vprašanji?«

»Ne, samo z odgovori.«

Komentatorke

»Zakaj ženske ne morejo komentirati nogometnih tekem?«

»Ker govorijo mnogo hitreje, kot igralci tečejo.«

Razmislek

»Včeraj, ko sem se napil, sem si rekel, da bom nehal piti,« je fant dejal dekletu.

»Čudovito,« je dahnila ona.

»Vendar sem danes vso stvar še enkrat premislil in sklenil, da meni pijan človek ne bo ukazoval, kako naj ravnam.«

Dober nasvet

»Gospod doktor, žena je povsem izgubila glas in ne more govoriti. Kaj naj storim?« je po telefonu mož vprašal zdravnika.

»Uživajte!«

Konec prijateljstva

»Pepček, zakaj se ne družiš več z Janezkom?« je mama vprašala Pepčka.

»Bi se ti družila z nekom, ki psuje, kadi travo in pije?«

»Ne, to pa ne.«

»Vidiš, tudi Janezek se noče.«

Prehlad

»Kako bik ve, kdaj se mora spraviti na kravo,« je žena na sprehodu v naravi vprašala moža.

»To zavoha,« je pojasnil mož.

»Kaj pa je zadnji mesec s tabo. Si prehlajen?« ga je vprašala žena.

Logičen odgovor

»Pepček, koga ti bolj poslušáš – mamo ali očeta?« je Pepčka vprašala babica.

»Seveda mamo.«

»Zakaj?«

»Zato, ker veliko več govori.«

Samohvala

»Ko sem bil majhen, sem bil tako pameten, da sem shodil že z desetimi meseci,« se je pred Pepčkom pohvalil sošolec.

»Jaz sem bil pa še bolj pameten – mene so nosili in vozili do četrtega leta,« je odvrnil Pepček.

Nesreča

»Danes imam same težave. Ženo sem poslal v trgovino po pivo, pa je z avtom zletela s ceste,« je sosod potarnal sosedu.

»In kaj boš zdaj?«

»Nič, saj imam še nekaj žganja v kleti.«

Pri zdravniku

»Gospod doktor, že dva meseca me boli leva noga,« je dedek dejal zdravniku.

»Veste, to je zaradi let.«

»To pa ne bo držalo. Desna noga je enako stara, pa me ne boli.«

KO SE ZVEČERI IN KO SE ZDANI

Foto: Valerija Toš

Foto: Edvard Pukšič